

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1925 október 21.

281. szám

Még jelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 5-16. .: Szerkesztőség 8-52.

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Mélységek fölött

(x) A garanciapaktum kész, megkötötték, ám a jövő zenéje, hogy mi lesz belőle, közelebb visze bennünket a békéhez. A jámbor locarnoi kupaktanács előre ivott a medve bőrére, amikor ártatlan lelkesedéssel pax-okat rajzoltatott a színes lampionokra. A békét, ami után olyan lélekszakadva áhítozik Európa, sajnos, akár hogy szeretnénk is, nem lehet olyan könnyen összeütni — még sokat, nagyon sokat kell konferenciázni, alkudni, kérni, imádkozni, míg az álomból valami istenicsodával vér-hus valóság lesz. A paktum, amit a brit sampion diktandójára aláírtak a szövetségesek és Németország, egyelőre csupán a lehetőségeket teremtette meg, hogy a világ, ha egyszer csakugyan észre tér, Versailles-tól eljuthasson Canossáig. De hogy Európa eddig is eljutott, hogy Locarnóból nem üres kézzel széledtek szét a politikusok, Németország érdeme, amely mindent feláldozott, ami feláldozható: büszkeséget, titkos reményt, szív-fájdalmat, hogy a paktumból legyen valami. Pedig, ha jól vesszük, Stresemann nem kapott semmi ellenszolgáltatást, még Danzig felé sem adtak neki szabad kezet, ahogy várta és remélte. A rajnai szerződéssel együtt ráerőszakolták a keletieket is: Lengyelországgal és Csehszlovákiával is meg kellett békülnie, holott úgy ment el a konferenciára, azzal az ígérettel, hogy ha a Rajnát biztosítja, a tulajdonon kap rekompenciát. Chamberlain azonban a végén elvágta azt a gordiusi csomót, amin már-már megakadt Locarno: felajánlotta Németországnak azokat a gyarmatokat, amik amúgy sem igen hajtanak jövedelmet az angol birodalomnak és Stresemann „jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok” elve alapján nehéz szívvel, de belemert az alkuba. A paktum ilyenformán szépen elkészült, mindenki elégedetten, boldogan bucsuzott el a kis svájci faluból: hála isten, ezen is túl vagyunk már. A diplomácia elvégezte a dolgát — a többi már a jövő, a véletlen kezében van, ha jól megy, talán javít a sorsunkon, ha rosszul — ott vagyunk, ahol elkezdtek.

Mindenesetre, nem szabad Európának mindent feltenni erre a kockára, nem szabad most már ölbe tett kezekkel nézni a történelem folyását, mert ki tudja a kő hol áll meg és kit hogyan talál meg. A kontinens még mindig teli van eruptív erővel, a politika még nem fogyott ki a meglepetésekből, senkise lehet

biztos, hogy mikor szakad be alattunk az a vékony palló, amit nehéz munkával a mélységek fölé építettünk. Stresemann elfogadta a szerződést, a német nagyipar kezét adott rá, hogy megtartja, de mi lesz, ha roppan a német parlamentárizmus és Stresemann aól kicsuszik a bársonyszék? Vagy, ami ugyan nem valószínű, ám a kapanyél is el-sülhet: Briandot leváltja a harcias Poincaré, a lengyel kormány belebukik Locarnoba és a novemberi csehszlovák választáson, mondjuk, az ellenzék kap többséget? Mindenütt sikos a politika porondja, minden országban folyik a harc osztályok és érdekcsoportok közt, — egy kis kavics és elbukik a legerősebb is, leke-

rül az, aki ma felül van. Az viszont már tapasztalat, hogyha valahol kormánycsere történik, kurzusváltozás, akkor nemcsak befelé, de kifelé is fordul az ország sorsa, politikája. Ez a helyzet pedig bekövetkezhetik mind-azokban az országokban, amelyek a locarnoi jegyzőkönyvet elfogadták, bekövetkezhetik a hatalmas Angliában is, ahol igen zajlik az élet és nagy gond az a közel kétmillió munkanélküli, akik egyre inkább átveszik a baloldali jelszavakat. Ma még nem látjuk előre: mit hoz a jövő, de az esztendőik igen javíthatatlanok és könnyen ráhuzhatják Locarnora a szemfedőt. És ekkor Európa újra ott lesz, ahol ma van: sötét bizonytalanságban.

niszter távozása befejezett tény.

A belügyminiszter távozása nemcsak a Radics-párt kívánsága, hanem a radikális-párti képviselők egyrésze is, akik — noha a belügyminiszter kétségtelen érdemeit nem tagadják — nagyobb autoritású politikust kívánnak a belügyi tárca élére. Makszimovics utódjaul hárman jönnek kombinációba: *Trifkovics* Márkó jelenlegi házelnök, *Jovanovics* Ljuba és *Zsifkovics* Ljuba. *Trifkovics* betegeskedik és belügyminiszteri kinevezéséről éppen ezért valószínűleg el fognak tekin-teni. *Jovanovics* Ljuba belügyminiszteri kinevezésének sok híve van, azonban valószínű, hogy ő a közlekedésügyi tárcát fogja átvenni. Ilyenformán *Zsifkovics* Ljuba kinevezése áll előtérben a belügyi tárcára.

Radojevics közlekedésügyi miniszterségére a lapok támadásai miatt fog sor kerülni. Az ő helyére *Jovanovics* Ljubán kívül dr. *Leovac* Dragisa képviselőt is emlegetik.

Jovanovics Ljuba kormánybalépése esetén valószínűleg ő lesz *Pasics* Nikola miniszterelnök állandó helyettese.

Radics Pavle vajdasági agrárprogramja

Radics Pavle agrárreform miniszter kedden hosszabb megbeszélést folytatott dr. *Radonics* Jovánnal, a pénzügyi bizottság elnökével, a vajdasági agrárreformról. *Radonics* a miniszter előtt kifejtette álláspontját, mely szerint a helyi szegényeket nemzetiségi különbség nélkül elsősorban kell kielégíteni az agrárreform alá kerülő vajdasági földekből. *Radics* Pavle szintén ismertette álláspontját, melynek értelmében a városok és községek minden ezer lélek után egy holdat visszakapnak. A vajdasági radikális képviselők valószínűleg ezzel a megoldással nem lesznek megelégedve, mert sokkal többet követelnek vissza a városok és községek részére.

Az agrárreformügyi államtitkár kritikája a vajdasági telepítésekről

Dr. *Suvakovics* Lázár agrárreformügyi államtitkár hosszabb tanulmányt írt a Vajdaságban a telepítések felülvizsgálására. Tapasztalatairól a következő nyilatkozatot tette a sajtó képviselői előtt:

— Tanulmányutamat még nem fejeztem be és ma ismét visszautazom a Vajdaságba, továbbá a Szerémségbe. Eddigi tapasztalataim alapján azt kell mondanom, hogy a vajdasági telepítési viszonyok rendkívül szomorúak. Az agrárreform alapján kiosztott földek nagy része illetéktelenek kezébe került. Idegenek kaptak mindent, a helyiek semmit. A földhöz juttatott idegen telepeseknek nincs házuk, ezért spekulálnak a kapott földdel és kiadják bérbé. A helybeliek, akiknek van házuk s akik így hasznát tudnák venni a földnek, nem kaptak földet. A szerb gondolat veszt, ha a telepítések eddigi módja fennmarad. A

Trifkovics Marko lett a nemzetgyűlés elnöke

Az új ülészak megnyitása — Radics-párti képviselő lett az egyik alelnök — A belpolitika hírei

Kedden reggel fél tízkor nagy számban gyülekeztek a képviselők a parlamentben, hogy részt vegyenek a szkupstina új ülészakának megnyitásán. Megérkeztek a muzulmánok is Spaho vezetésével, akik a hétfői ülésen még nem vettek részt.

Az ülésteremben az ülés megkezdésekor az elnöki emelvény üres, mert a parlamentnek még nincs titkára.

Háromnegyed tízkor szólásra emelkedik *Dragovics* Milutin radikális képviselő, aki azt javasolja, hogy *Lázics* Arsza, a legidősebb képviselő vegye át a korelnökséget. A parlament elfogadja a javaslatot és *Lázics* Arsza megnyitja az ülést. Ideiglenes titkárokat *Kobasica* radikális, *Bacsinics* Radics-párti, *Rankovics* demokrata és *Zsebot* klerikális képviselőket ajánlja, akiket a parlament meg is választ. Ezután áttérnek az elnökség megválasztására.

A választás titkos szavazással történik és egyszerre szavaznak az egész elnökségre. Összesen 178 szavazatot adtak le, ebből 151 esik *Trifkovics* Márkóra, 2 szavazat *Radics* Istvánra, egy *Bingulac* radikálisra és 24 szavazólap üres. Első alelnökké *Szobotics* Nikola radikális választják 156 szavazattal, második alelnökké *Sibenik* Sztankó Radics-pártit ugyancsak 156 szavazattal, 18 szavazólap üres. A független demokraták nyilvánvalóan gunyból négy szavazatot *Radics* Istvánra adtak. Titkárokat *Bacsinics* Radics-pártit, *Kobasica* radikális, *Pavlovics* Sztójadin radikális és *Zagorac* klerikális választják meg.

A választás után az új elnökség elfoglalja helyét. *Trifkovics* Márkó elnök betegsége miatt nincs jelen, helyette *Szobotics* Nikola első alelnök veszi át az ülés vezetését. Mikor helyét elfoglalja, a kormány-párti tapsal fogadja. Közben bevo-

nulnak a kormány tagjai is az ülésterembe.

Szobotics az elnökség átvétele után rövid beszédet tartott.

— Sajnálom, — mondotta, — hogy *Trifkovics* Márk, a szkupstina elnöke betegsége miatt nem lehet jelen és ezért, mint helyettese, úgy érzem, hogy két kötelességem van, az első, hogy köszönetemet fejezzem ki a parlamentnek az újból való megválasztással kifejezett bizalomért, a második pedig, hogy kijelentsem, hogy ha bármikor is helyettesítenem kell az elnököt, legfőbb törekvésem lesz, hogy a házszabályokat objektíven és liberálisan kezeljem.

Az elnök ezután az ülést bezárja és közli, hogy a legközelebbi ülést írásban fogja összehívni.

A Gospodarsko Društvo ügye a minisztertanács előtt

Hétfőn reggel, a parlament megnyitása előtt a Radics-párti képviselők klubülést tartottak, amelyen szemére vetették a horvát parasztpárti minisztereknek, hogy sem a pénzügyi bizottságban, sem pedig a minisztertanácsban nem sikerült a *Gospodarsko Društvo* békés likvidálása ügyében a párt álláspontját érvényre juttatni. Ennek hatása alatt a Radics-párti miniszterek kívánságára a nemzetgyűlés ülése után fél tizenkettőtől egy óráig a kormány minisztertanácsot tartott, amelyen kizárólag a *Gospodarsko Društvo* ügyével foglalkoztak. A minisztertanács lefolyásáról és határozatáról a kormány tagjai nem adtak felvilágosítást.

Kombinációk a kormányrekonstrukcióról

Politikai körökben újból híre jár, hogy már a legközelebbi időben sor kerül a kormány rekonstrukciójára, nevezetesen úgy tudják, hogy *Makszimovics* Bozsó belügyminiszter és *Radojevics* Ante közlekedésügyi mi-

telepeseket kényszeríteni kell, hogy ott maradjanak, ahol földet kapnak. **A földosztást egyelőre beszüntetjük addig, amíg a helyzettel tisztába jövünk.**

A király gyengélkedik

Kedden délután hat órakor a kormány ismét minisztertanácsot tartott. **Pasics** miniszterelnök a délután folyamán telefonon felhívta Topolát és érdeklődött **Alexandar** király egészségi állapotáról. Eredetileg tudvalevően az volt a terv, hogy a parlamentet jövő hétfőre hívják össze és akkor a király személyesen fogja az új ülészak megnyitása alkalmával a trónbeszédet elmondani. Mivel Topoláról azt az értesítést nyerte a miniszterelnök, hogy a király egészségi állapota előreláthatóan még hétfőn sem engedi meg, hogy személyesen jelenjen meg a szkupstinában, **elhatározta a minisztertanács, hogy a nemzetgyűlés ülését már október 21-ikére, szerda délután öt órára összehívják és azon fel fogják olvasni az új ülészak egybehívásáról szóló királyi ukázt.**

A parlament elnöksége a legközelebbi ülés időpontjáról azonnal értesítette a Beogradban tartózkodó képviselőket és a beogradi állomáson működő vasuti rendőri kirendeltséget is utasították, hogy ezt közölje az elutazni akaró képviselőkkel.

A szerdai ülés tárgysorozatán a pénzügyi bizottság tagjainak megválasztása szerepel, továbbá a szociálpolitikai miniszter be fogja terjeszteni a rokanttörvényjavaslatot.

A szlovéniai néppárt ülése

A szlovén néppárt **Korosec** Antal dr. elnökletével kedden délután klubülést tartott, amelyről a következő kommunikét adták ki:

Korosec pártelnök referált a politikai helyzetről és terjedelmes beszédében kijelentette, hogy a mostani kormány a nemzeti megegyezés érdekében egyáltalán semmit sem csinált. Éppen így nem tett

semmit a közbiztonság helyreállítására sem és a választások óta a helyzet az országban nem javult. A gazdasági viszonyok sem javultak, a kormány adópolitikája pedig kiemellett. Az ipar helyzete rendkívül súlyos, a munkanélküliek száma pedig erősen emelkedik. A horvát parasztpárttól a kormányban több munkát és megértést követel. Ezután a klub **Korosec** elnöknek szabadságot adott, aki szabadságidejét politikai barátainak meghívására Horvátországban tölti.

A Pribicevics-párt éles parlamenti harcra készül

Kedden délelőtt **Davidovics** Ljuba, **Korosec** és **Spaho** konferenciát tartottak, amelyen részletesen meg-

vitatták a politikai helyzetet és megállapodtak a három ellenzéki párt egységes parlamenti taktikájában.

A **Pribicevics**-párt kedden szintén konferenciát tartott, melyen elhatározták, hogy **a parlamentben a legélesebb harcot indítják a kormány ellen.**

Benes és Nincsić találkozik a Ljubljánban

Nincsić külügyminiszter **Seba** csehszlovák követ társaságában kedd este elutazott Ljubljánba, ahol szerdán délben találkozik fog az átutazó **Benes** csehszlovák külügyminiszterrel. A két államférfi a loarnói konferencia eredményeit beszéli meg.

A fegyházból a fogházba

A csomag- és levélfosztogató postatiszt — Kilenc vádlott egy bűnpörben

Jovanovics Dragisa, beogradi lakatos egyike a legveszedelmesebb betörőknek, akinek lelkét még egy gyilkosság is terheli, amelyet még 1918. végén követett el és amelyért a beogradi törvényszék **tíz esztendői** súlyos fegyháza alá ítélt. Ez-évi július 18-án büntetésének hátralévő részének elengedésével szabadlábrahelyezték.

Jovanovics Dragisával egyidejűleg kiszabadult négykori és cellatársa **Jovanovics** Vojislav, beogradi szabó is, akivel a kiszabadulásukat követő első órákban abban állapodott meg, hogy működési területüket átteszik a Vajdaságba.

Első állomásuk **Noviszad** volt, a hova három nappal kiszabadulásuk után gyorsvonattal jöttek el és a déli üzletzárási szünetet felhasználva, álkulccsal betörték több üzletbe. **Dragisa** végezte a betöréseket, míg **Vojislav** őrt állott.

Ilyenképen betörték **Vasziljevics** Dragomir **Kralj** Petár ucca 6. szám alatt levő üzletébe és a pénztárból

200 dinár készpénzt loptak el. Nyomban utána **Adler** Géza sütődjében ürítették ki a készpénztárat. Valamivel később **Remel** Antal Vasut-ucca 6. szám alatti sütőüzlet ajtaját nyitották ki álkulccsal és a készpénztárból 5476.25 dinárt, továbbá **Darabos** Rózi pénztárosnőnek a készpénztárban levő pénztárcájából vettek el 350 dinárt. **Remel** abban a pillanatban jött az üzletbe, amikor **Jovanovics** Dragomir onnan szakmányaival távozni akart. Lármát csapott és a lármára előresietett rendőrök csak hosszas hajszá után tudták elfogni. Bűntársa is a rendőrség kezére került.

A noviszadi ügyészség kedden küldte át a törvényszéknek az ügyben készített vádiratot. A főtárgyalást novemberben tartják meg.

Ugyancsak kedden készült el **Rákos** István noviszadi postahivatalnok ellenében a vádirat.

Rákos István, mint annak idején

megirtuk, éveken át, 1921—1925-ig, mint a noviszadi postaigazgatóság-hoz beosztott hivatalnok rendszeresen feltörte a postai küldeményeket és azokból kilopta a pénz- és értékküldeményeket.

Ilyenmódon három aranyórát, két pár aranyfülbevalót, egy pár rubinköves, egy pár opálköves fülbevalót, egy ékköves arany medallont, három új beretvát, egy új tollkést loptott el.

A vizsgálat folyamán az a gyanu is merült fel ellene, hogy a leveleket is rendszeresen felbontotta és azokat pénztartalmuktól fosztotta meg.

1922 június 16-án egy **Rónai** Balázs nevére érkezett ajánlott levelet vett át, az átvételi könyvben **Rónai** nevért írta alá és a levélből 2100 dinárt vett el.

Ebben a bűnügyben is novemberben lesz a főtárgyalás.

*

Horvát István bácsipetrováci fittót, feleségét **Rozáliát** és leányát **Rózsit** a noviszadi ügyészség lopással, míg **Frenkl** Jenő adai kocsmáros, **Pásztor** Boriska temerini kereskedőt, **Gebhard** Anna bocsári, **Brachta** János sztaribecsei földműveseket, **Mitrovics** Ilja sztaribecsei péket és **Nikolics** Nova turjai borbélyt gazdaságilag vádolta.

Horvát 1920 március 19-én éjjel **Noviszadon** **Kahn** Ferenctől 950 koronát lopott, ugyanazon év május 5-én **Petrov** **Pecze** Jánosnak Sztaribecsén levő lakásába betört és különféle ágyneműt 2000 korona értékben ellopt és fent felsoroltaknak eladta.

A noviszadi törvényszék **Radulovics**-tanácsa kedden tárgyalta a bűnügyet és a tárgyalást elhalasztotta, mert az iratokat visszaadta az ügyészségnek, hogy az egyes bűncselekményeket módosítsa, miután az új értékhatár rendelet szerinti a 2000 dináron alul okozott károokra a járásbíróóság illetékes.

A mosóné

Irta: **Kosáryné Réz Lola**

Hátul, a világitóudvaron, amit négy komor fal vesz körül s amire két oldalról minden emeletről, konyhaerkélyek nyílnak, élénk az élet.

Valahol mindig történik valami. Vagy a harmadikon nótáz a cselédleány, vagy sir a negyediken. Vagy a másodikon veszekednek a nagyságos urék, vagy az elsőn náspángolja a dada a gyereket. De a legtöbbször mégis az történik, hogy az ötödik emeleten mosnak és locsópog a víz.

Vagy az erkélyek voltak ostobául építve, vagy valaki megbabonázta a vizet. Egyébre nem lehetett gondolni. Mert a szappanhatól fehér, gőzölgő meleg, vagy a kékítőből tintaszínű hideg víz nem a világitóudvar alá esik. Ha csak szelíd, akaratlan csöppenés: a negyedikeletről erkélyre hull. Ha lucskolás: a harmadikra. Ha erősebb és sietősebb munka folyik odafent: a másodikra. Ha pedig kilocsanak a víz, akkor az elsőre zuhog.

Persze, volt is ilyenkor kiabálás mindig.

— Mi az odafent? Nem tudnak vigyázni?

— Abszurdum!

A második emeletről az ur is kiabál.

— Disznóság! Feljelentem a rendőrségen!

A mosóné, aki az ötödik emeleti konyhaerkélyen lucskolt minden héten kétszer a vízben, mentegetőzött.

— Nem akartam... Pardon... Bocsánatot kérek...

Röstelkedve hajolt ki a korlátlan ken-

dős fejével, vékony arcával.

— Nagyon szűk a hely.

— Mindegy! — kiabál vissza az ur a második emeletről. — Azért, mert magának szűk a hely, hogy jövünk mi hozzá, hogy ránk öntse a vizet? Tessek, idetette a feleségem a tejet hűlni, hát nem belecsöpög a víz? Hová tegyük? A fejem tetjére?

— Be kell takarni fődővel, — ajánlotta valaki a harmadik emeletről.

— Magát nem kérdeztem! — rikácsolt most fel neki dühösen az ur. — Törődjön a maga dolgával!

— Kérem, — felelt vissza finoman a szobalány a harmadik emeletről — igazi uriember csak köszönettel fogadja a jótanácsot és nem gorombáskodik érte, mint ön.

— Ejnye, azt a... — rikoltotta mérgében szédülten az ur, hogy egy incifincit szobalány mer kikezdeni vele. Mindenütt kigyúltak az erkélyekre a lakók, kis vékony gyerekek dugták elő az orrocskájukat és a hölgyek karperece megesőrrént a vaskorlátón. Hallgatták élvezettel a veszekedést. De a mosóné odafent az ötödik emeleten, régen visszahúzódott már és sietve mosott tovább. Sok dolga volt.

— Az a legrosszabb, — jelentette ki egyszer ugyancsak a harmadik emeleti szobalány — hogy felfelé nem lehet önteni semmit. Az ember még csak a bosszuban sem elégitheti ki az érzelmeit.

— Helyes, igaz, ugy van, — hangzott mindenfelől. S voltak, akik azon tanakodtak, hogyan elégithessék ki mégis valamilyen bosszuban az érzelmeiket.

Az áldatlan viszony az ötödik emelet s a többi között állandóan megmaradt még soká. De egyszerre hirtelen megszűnt,

így történt a nagy esemény.

Lent, az első emeleten valami gazdag ügyvéd lakott. Két kis vékony gyerek volt a háznál, mindig talpig fehérbe öltöztetve, hogy majd elrepültek. Vén dada őrizte őket. Az asszony, meg az ur sokszor nem voltak otthon.

Ilyenkor gyakran megesett aztán, hogy gyermekírás és jajgatás hangzott fel az első emeletről. A dajka kiment a konyhába a szakácsnéhez beszélgetni s, ha a gyerekek megzavarták, vagy hozzányúltak valaműhez odakint, vagy megmozdultak és neki rosszkedve volt: elnáspángolta őket.

Egy szép délután megint sírás és jajgatás hangzott fel az első emeletről. Vékony gyerekhang:

— Jaj, daduska, jaj, jó leszek...

Három puffanás. Megint a jajzó:

— Jaj, jó leszek, daduska, jó leszek...

A dada rikácsolása:

— Majd megintalak én... te ilyen olyan...

Mindenki az erkélyre gyűlt persze megint, s látni lehetett a vén dada előrehajolt mérges fejét az erkélyen s a kezében egy darab fát.

— Jaj, édes jó daduska... jaj...

Egyszerre fehér vizsugár öntött el mindent. Locsogás... zuhogás... A negyedik emeleten, a harmadikon, a másodikon csak fehér, a gőzölgő vizfüggőnyt látták...

A következő pillanatban, mintha valami vén béka vartyogna, jajgatott fel a dada. Az ő nyakába zuhogott a víz.

Utána pedig zuhogott a szó is az ötödik emeletről:

— Most akarattal tettem! — kiabálta

le a mosóné. — Igen is, akarattal! Tegye ami tetszik! Nem bírom hallgatni, hogy veri azokat a szegény gyerekeket!...

Nagyot fujt a mosóné, még jobban kihajolt az erkélyen s általános tetszés mellett így folytatta:

— Nekem is vannak gyermekeim és hálát adok az Istennek, hogy ha nem is urigyerkek s nem jut nekik sok kenyér, de legalább verést sem kapnak ok nélkül. Nem szegyenli magát, vén boszorkány? De megálljon csak. Ha az anyjuk nem tud vigyázni azokra a szegény gyerekekre, majd vigyázok rájuk én! És bizonyos lehet benne, hogy ha csak egy ujjal is hozzájuk mer nyulni, megint a fejére öntök egy dézsa vizet.

A vénasszony rikácsolni próbált odalent, de elnyomta a hangját a többi emeletiek helyeslése. A harmadikon a szobaleány felkiáltott:

— Majd én is segítek! Az összes szememet a fejére borítom ennek a vén boszorkánynak!

... Azóta csönd van. A dajka nem meri püfölni a gyerekeket. Mert a sírás odabentről is kihallatszik s bizonyos lehet benne, hogy amint kiteszi az erkélyre a lábát, vagy viz, vagy moslék, vagy szemét, vagy rothadt krumpli, de valami biztosan a fejére potyog.

Amellett pedig — mint a harmadikeletről szobalány mondta — az a legrosszabb, hogy felfelé nem lehet önteni semmit és így semmiféle bosszuban nem elégitheti ki érzelmeit az öreg boszorkány.

S a mosóné diadalmasan lucskol odafent az ötödik emeleten. Már nem bántja senki érte. Megszerették.

KISEBBSÉGI ÉLET

A kolozsvári református egyház magyar és szász hívei között, mint ismeretes, konfliktus támadt. A magyar hívek Alberti Richard szász lelkész megválasztását törvénytelennek találták, mert szerintük a választás nem folyt le alapszabályszerűen. A konfliktus következtében a magyarok elhatározták, hogy a lelkész-iktatáson nem vesznek részt, hanem küldöttséget vezetnek Alberti Richardhoz, és informálják az elmaradás okairól. A küldöttség dr. Pater Béla vezetésével a napokban jelent meg a szász lelkésznél, akinek átnyújtotta a magyar evangélikusok memorandumát. A memorandumban a magyar hívek elmondják, hogy »a magyar lovaság és a magyar lélek őszintesége« készíteti őket arra, hogy Alberti lelkészt üdvözöljék, nem ugyan mint a kolozsvári egyházmegye törvényesen megválasztott papját, hanem mint evangélikus lelkészt. A memorandum elősorolja a sérelmeket és súlyos törvénytelenégeket, amikkel a kolozsvári evangélikus egyház magyar híveinek jogait megcsönkítették. »Emberek vagyunk — végzi a memorandum — akiknek érzéseit a közelmúltban történtek feldúlták, akiknek a lelke ma is háborog s akikkel a történet gravameneket, az idő nem, csak egy jobb belátás és jogainknak, fajiságunknak, nyelvünknek tisztelete és sértetlensége feleltetheti el. Ismételtén kérjük, elhatározásunkat ne vegye személye ellen irányuló ellenséges lépésnek, hanem következetesnek maradó, tényekkel szembeállított igazi evangélikusok protestációjának, mely utja kíván lenni az általunk is annyira óhajtott belső békének, ugyanazon hitet valló két kisebbségi nemzetiséghez tartozó egyháztagok zavartalan párhuzamos együttműködésének«.

*

Anghelescu a középiskolákról szóló törvényjavaslattal újabb meglepetést készített elő a kisebbségeknek. A törvényjavaslat szerint — mint a bukaresti lapok írják — a középiskolák alsó tagozata három éves, önálló jelleggel bíró iskola-típus lesz, mely előkészíti a tanulókat a felsőtagozaton való tanulásra. Három év után sikeresen letett vizsgálatról az alsó tagozat oklevelet fog kiállítani, mely bizonyos alások elnyerésére képesíti birtokosát. A felső tagozat négy éves lesz — mint jelenleg — az egész gimnáziumi tanulmányi idő azonban a mostanival ellentétben, csak hét évig tart. Azok számára, akik nem akarnak, vagy nem lehetnek az egyetemre, ezzel le is záródik iskolai életük. A gimnáziumot végzeteknek önkéntességi joguk van és bizonyos hivatalok betöltésére is képesíti őket iskolai bizonyítványuk. Azoknak, akik egyetemi tanulmányokat óhajtanak folytatni, a gimnázium elvégzése után képesítő vizsgálatot és baccalaureátust kell tenniük. Azok részére pedig, akik valamilyen speciális képesítést akarnak szerezni, külön liceumokat állítanak fel, amelyek technikai, kereskedelmi vagy ipari irányban adnak kiképzést.

*

Bárdos Péter erdélyi magyar kiskisgazda, aki a magyar párt hivatalos politikájával szemben, erőteljes demokratikus, népi-politikát képvisel, nyílt levelet intézett Erdély magyarságához, melyben a községi választások fontosságára hívja fel a figyelmet. »A községi választásoknál — írja a nyílt levelében a magyar kiskisgazda — egy falu lakossága, vagy választópolgársága se csináljon párt, vagy egyházpolitikát, ne csináljon ebből a választásból egy falu se pártkérdést, hanem létkérdést. Mert minden kis községben vannak vezetőképes, vezetésre hivatott, önzetlen, becsületes, jáderős, egyenesgondolkodású emberek, kik a községi tanács, vagy más a községet érintő gyűléseken, avagy

kint az életben eddigi magaviseletükkel, eljárásaikkal tetteikkal a község érdekében teljesített hasznos és nemes munkájukkal megmutatták vezetőképeségüket és vezetésre való hivatottságukat. Kik eddig is jó tanácsaikkal a község érdekeit előmozdító munkáikkal, gyümölcsöző indítványaikkal igyekeztek előbbre vinni a község érdekeit. Viszont voltak és vannak olyan tanácsadók, akik mindenből üzletet szeretnének csinálni és megbízásukat is nem a lelkiismeretre, nem a kötelességteljesítésre, hanem egyéni céljaik elérésére használják föl«.

*

A genfi kisebbségi konferencia, mint a svájci lapok írják, zárülésén határozati javaslatot fogadott el. A határozati

javaslat így szól: »Európa államaiban, amelyeknek határai között különböző népcsoportok és nemzetiségi kisebbségek élnek, adják meg minden népnek és kisebbségi csoportnak azt a jogot, hogy az állam keretei között a maguk társadalmi és egyéb egyesületeikben és intézményeikben nemzeti sajátágaikat s külön nemzeti kulturájukat ápolhassák és fejleszthessék. Az önkormányzati jognak ebben az engedélyezésében látják a delegátusok azt az utat, mely alkalmas arra, hogy a különböző államokban élő többségek és nemzetiségek között a loyális együttélést biztosítsa és egyúttal elősegítse Európa államai és népei között is a barátságos kapcsolatok kiépülésének lehetőségét és a közöttük levő viszony megjavítását«.

Csicserin Párisba készül

Briand az oroszokkal is hajlandó paktumszerződést kötni

Párisból jelentik: A Rádió-ügynökség hiteles forrásra hivatkozva jelenti, hogy Csicserin Párisba akar jönni és már üzenetet küldött Briand külügyminiszternek, hogy tanácskozni kíván vele. Grumbach szocialista képviselő, aki mint a Quotidien képviselője volt a locarnoi konferencián, megerősíti ezt a hírt és azt teszi hozzá, hogy az orosz külügyi népbiztos párisi látogatásában már jelentkezik a locarnoi békemű első eredménye. Közvetlenül a paktumkonferencia után Chamberlain, Briand és Vanderve de a leghatározottabban hangoztatta, hogy a biztonsági szerződés a legtávolabbiól sem háborúra való szövetkezés Szovjet-Oroszország ellen — írja Grumbach a Quotidien legutóbbi számában. Azt nem árulja el a francia szocialista képviselő, hogy hol történt ez a fontos nyilatkozat, hanem áttér a következőkre: Stresemann német külügyminiszter nyomtatékosan megismételte, hogy Németország a biztonsági paktum aláírásával és azáltal, hogy be fog lépni a Népszövetségbe, nem akarja feláldozni az Oroszországgal létrejött jó viszonyát s erre Briand erős hangsúlyozással azt válaszolta, hogy eszéigében sem volt a locarnoi szerződésekből olyan paktumot csinálni, amely Szovjet-Oroszország ellen irányul.

Vanderve de kormánya nevében biztosította Stresemann, hogy Belgium, noha a szovjet-kormányt még nem ismerte el hivatalosan, sohasem járult volna olyan paktumhoz, amelynek az a célja, hogy Oroszország ellen támadjon. Ha a locarnoi konferencia ezt a célt tűzte volna ki maga elé, Belgium távol maradt volna. Végül megszólalt Chamberlain és azt mondta, hogy nem akar ítéletet mondani az előbbi angol kormánynak arról a ténnyről, amellyel a szovjet-uniót elismerte, de alá kell huznia, hogy Nagy-Britannia nem kíván a

biztonsági paktumból fegyvert csinálni Oroszország ellen.

Párisból jelentik: Briand külügyminiszter kedden újságírók előtt hosszasan nyilatkozott a locarnoi megegyezés jelentőségéről. Az interjú során egyik újságíró azt a megjegyzést tette, hogy a jelek szerint a konferencia szerencsés befejezése lehangozta az oroszokat, mire Briand a következőket válaszolta:

— Talán így van, de csak Oroszországon mulik, hogy ez a lehangozása megszűnjék. Örömet hajlandó vagyok még egyszer Locarnoba menni, hogy a megkötött szerződéseket kiegészítsük.

A francia külügyminiszter ezzel a nyilatkozatával nyilván arra célzott, hogy a szövetséges hatalmak hajlandók Oroszországgal is megfellelő szerződést kötni, úgy, hogy Oroszország is belépessen a Népszövetségbe.

A hadügyminisztériumban kedden délután Painlevé, Briand és Chamberlain hosszabb tanácskozást folytattak, amelynek befejezése után Briand a következő nyilatkozatot tette:

— A kölni zóna kiürítésének problémája és a többi problémák nincsenek közvetlen összefüggésben a locarnoi szerződésekkel. A nagykövetek értekezlete, amely már megkezdte e kérdések tanulmányozását, hivatott arra, hogy döntsön a megszállással kapcsolatos ügyekről.

Berlinből jelentik: Krestinszki berlini orosz követ kedden felkereste Stresemann külügyminisztert, akivel a locarnoi konferencia eredményeiről folytatott megbeszélést. Stresemann kijelentette az orosz követ előtt, hogy sem a Locarnoban kötött szerződések, sem pedig Németországnak a Népszövetségbe való belépése nem zavarják meg a Németország és Oroszország közt fennálló jó viszonyt.

Uraim, tegyék le a mandátumot!

Radics István nyílt levele a disszidens horvát képviselőkhez

Zagrebból jelentik: A Dom szerdai számában Radics István a horvát parasztpárt nevében nyílt levelet intéz Lorkovics és társaihoz, a disszidens Radics-párti képviselőkhez, amelyben felszólítja őket, hogy mondjanak le mandátumaikról.

— Uraim, — így szól a nyílt levél — önök mindnyájan, vagy személyesen, vagy Lorkovics útján kötelezték magukat, hogy mint a horvát népképviselőt, illetőleg a horvát parasztpárt képviselőit, tagjai lesznek a beogradi parlamentnek. Ezenkívül mindnyájan kötelezték magukat, hogy minden politikai kérdésben kizárólag a horvát parasztpárt vezetésének utasításait fogják követni, ellenkező esetben leteszik a mandátumot. Kettős kötelezettségük alapján, valamint, hogy az én akaratomból és a horvát parasztpárt

szervezett tömegei révén választották meg, felhívom önöket, uraim, hogy mondjanak le mandátumaikról és bocssássák azokat a horvát parasztpárt rendelkezésére, mely nem tűrheti, hogy önök becsutellen módon és minden eszközzel ellene dolgozzanak. Ha az urak ezt önként nem teszik meg, akkor előbb, mintsem gondolják, alkalmuk lesz mandátum nélkül megjelenni a horvát nép előtt és akkor majd kiderül, hogy nem becsutellen destruktív politikára kaptak megbízást a horvát parasztságtól.

A Dom ugyanebben a számában »A falu fogja megmenteni a világot« címmel Radics foglalkozik Lloyd George-nak »A földműves-feudalizmus Angliában« című cikkével. Radics megemlíti, hogy az angol politikus nem is sorolta fel Jugoszláviát

azok között az államok között, amelyekben a földbirtokviszonyokat rendezték. Ugyilátszik — írja Radics — hogy Lloyd George tudja, hogy az agrárreform, amit nálunk végrehajtottak egy buta és lelketlen pártkörteskedés volt, nem pedig áldásos szabályozása a birtokviszonyoknak. Az angol politikus cikke igen tanulságos ránk nézve, jugoszlávokra és magára az országra, ahol egy maroknyi ur még a mai kormányra is rá akarja tukmálni spekuláns és önző érdekeit. Jellemző erre nézve, hogy amikor a minisztertanács a vántarifáról tárgyalt, jöttek urak, akik azt követelték, hogy minden megfontolás nélkül mondják ki, hogy vántarifánk alapja a hazai ipar védelme. Éz annyit jelentene, hogy kétszeresen kellene megfizetni például a ruházati cikkeket csak azért, hogy néhányan jól keressenek. Másik példa: a vasutak fejlesztése iránt még lehet érdeklődést kelteni, de az utakat, amelyek a paraszt közlekedési eszközei, úgy hagyják, oly állapotban, ahogy a törökök ránk hagyják. A földművelésügyi miniszter kidolgozott egy tervet a mozsarak kiszáradásáról, de jött a pénzügyminiszter és kifordította a fejedet és az újságok már sorban emlékeznek meg a dologról, mintha a világ legjelentősebb kérdéséről volna szó. Negyedik példa: A jelenlegi közlekedésügyi miniszter, aki szerencsére mérnök és nem pap, sem pedig fogorvos, mert nem tűri a korrupciót, valósággal kampányt indítottak ellene a hajózási szindikátusok.

Radics azzal fejezi be cikkét, hogy Pasic távollétében a szerb-horvát megegyezés programját nem hajtották végre, most azonban sor kerül rá.

A kínai forradalmárok elfoglalták Sanghait

Polgárháború dal Kinában

Londonból jelentik: Sun-Csun-Fung tábornoknak, Cso-Kiang katonai kormányzójának csapatai hétfőn délelőtt bevonultak Sanghaiba. Ez a hír úgy Londonban, mint Tokióban óriási hatást váltott ki, mert Sun-Csun-Fung tábornok tulajdonképen Fen-Jung-Siangnak, a híres forradalmár keresztény tábornoknak a híve. A manővert parancsnoka utasítására hajtotta végre és a csokiangi csapatokat Csang-Cso-Lin tábornok seregei követik, melyek Nanking irányába vonultak. A kormányrendeletben szólította fel Fen-Jung-Siang csapatainak vezetőit, hogy azonnal irtásuk ki a várost, azonban reménytelen, hogy a gyöngye kormány e parancsának fogantatja legyen.

Emlékeztetek azok a nemrég lezajlott idegenellenes mozgalmak, amelyek Sanghai európai negyedeit forradalmasították. E mozgalmak hátterében, mint erkölcsi vezér Fen-Jung-Siang állt, aki a mai erélytelen kormányzat helyett egységes kínai köztársaságot akart megvalósítani. A keresztény hitre csupán azért tért át, hogy a tradicionális kínai felfogással és világnézettel szemben tanúsított forradalmi álláspontját éreztesse.

Az idegenellenes mozgalom elültével az angol, a japán és amerikai közvélemény nyugodtan ítélte meg már-már a kínai helyzetet, amikor Fen-Jung-Siang tábornok fegyveres reakciót provokált. Fen-Jung-Siang a szovjetkormányra támaszkodik katonai akciójában úgy, hogy most, ha nem engedelmeskedik a kínai kormány parancsának — ami valószínű — és nem irtja ki Sanghait, előreláthatólag összeütközésre kerül a sor a szovjet támogatásával működő forradalmi kínai csapatok, másrészt az Amerikai Egyesült Államok, Anglia és Japán és a konzervatív kínai kormány között.

CIRKUSZ

Kis imbisz

A szakállas hölgy

Nagy port vert fel Budapesten — mint lapunk más helyén olvasható — az a hír, hogy a vurstfőből eltűnt a szakállas nő. Sokan már arról beszéltek, hogy a ligeti fő-lárványosság merényletnek esett áldozatul. (Ismeretlen tettesek megberetválták.) A hírek, szerencsére, valótlannak bizonyultak, csupán annyi történt, hogy a szakállas hölgy megunta imprezárióját, aki kiszákmányolta és ezért megszökött tőle.

A jövőben előadásait saját szakállára rendezi.

Uj télikabát

A ruhacsínáltatásnak, mint mindennek ezen a világon, megvan a maga jó és rossz oldala. Rossz oldala például, a számla kiegyenlítésén kívül, az, hogy az embert barátai szakértő ábrázattal figyelmeztetik az új öltözet hibáira:

— Nem rossz, csak a hóna alatt el van fuserálva.

— Mért nem mész már egy rendes szabóhoz, mért ehhez a suszterhez?

— Ugy áll rajtad, mint egy zsák. Különben egész jó.

— És így tovább.

Tegnap bejött egy ismerősöm a kávéházba vadonatúj télikabátban. Amint megpillantott, reszketni kezdett, megérezte, hogy most visszaadom a kölcsönt a szeptemberi überciher-kritikáért, a májusi szakértő-bírálatért, a februári raglán-tanulmányért és a karácsonyi bekecs-essayért. De azért hősiesen megkérdezte:

— Na, hogy tetszik?

— Egész jó, — mondtam.

Nem akart hinni a fülének. Semmi levágás? Semmi fülánk? Megkönnyebülten lélegzett föl és arra a kérdésemre, hogy miibe került, már teljesen gyanutlanul válaszolta:

— Háromezer.

Most jött a bosszu. Megtapogattam a kabát kelméjét:

— Ezért a pénzért újat is vehettél volna.

Exisztencia

Megkérdezik egy bankhivatalnoktól, hogy mennyi a fizetése?

— Havi ezerkétszáz dinár, — feleli büszkén.

— És meg tud ebből élni?

— Elsejétől másodikáig kitűnően, — hangzik a válasz — másodikától elsejéig persze már vannak apró nehézségek...

Magyarázat

Kedvenc sport-hetilapom szivrepesztően sopánkodik: mért nem tudott a Bácska legalább eldöntetlen eredményt elérni Kulán és a máskor verhetetlen csapat mért mondott ezuttal csődöt?

Pedig a dolog roppant egyszerű: Jugoszláviában a kormány június elsején megszüntette a csődön kívüli kényszer-egyezséget.

Dehogy ellenségek!

Aki a magyar parlament mai üléséről szóló tudósítást elolvassa, azt hiheti, hogy a fajvédő Gömbös, a demokrata Fábán és a szocialista Peyer között valamiféle nézeteltérés ment végbe. Pedig mindössze csak az történt, hogy Fábán kölcsönkért pár koronát Gömböstől azzal, hogy majd pengőben fogja megadni. A parlamenti tudósítás erről így számol be: »Fábán ekkor mellbevágta Gömböst«.

Peyer se olyan engesztelhetetlen ellensége a fajvédővezérnek, hiszen — mint a tudósításban olvasható — a vita hevében »odalépett hozzá és a hóna alá nyúlt«.

Tizenötévi fegyházra ítélték az újpesti forradalmi törvényszék hazatért bíróját

A bíróság az enyhítő szakaszt alkalmazta Löwi Sándorral szemben

Budapestről jelentik: A három rendbeli gyilkossággal vádolt véstörvényszéki bíró, Löwi Sándor ügyében a pestvidéki törvényszék hétfőn befejezte a bizonyítási eljárást. Kedden délelőtt tíz órakor a perbeszédre került a sor. A vádat képviselő királyi ügyész fentartotta a vádat.

— Annak a véstörvényszéknek volt a tagja Löwi — mondotta az ügyész — amelyik a juniusi ellenforradalom három áldozatát, Orczy Karó Imrét, Papp Imrét és Martinovics Bélát a halálba küldte. Ez a véstörvényszék teltette magát a jogi determinációkon, a konvencionális tépelődéseken és halálraítelt három embert, Löwi azzal védekezik, hogy kényszer hatása alatt cselekedett. De lehetséges ez, amikor ő a kommun megszületésekor az egyik bába volt? Védekezésének másik formája az, hogy ő nem normális.

Azzal védekezik, hogy öreg szülőktől származik, gyermekkorában beteg volt, a hadifogságban maláriát kapott és azóta az elméje nincsen rendben.

Ezt a védekezést azonban megcáfolta dr. Németh Ödön szakvéleménye, aki megállapította, hogy Löwi degenerált ugyan, de nem elmebajos.

— A bíróság érzésére nem apellálok — végezte be vádbeszédét az ügyész — a tények beszélnek és a tények miatt kérem a vádlottnak az elkövetett cselekményhez méltó és igazságos megbüntetését.

Dr. Lukács Béla védő tartotta meg ezután védőbeszédét és azt fejtegette, hogy Löwi nem tettes, nem is felbujtó, mint ahogy az ügyészség állítja, hanem csak bűnrész.

A védőbeszéd után Löwi tántorgott a bíróság elé.

— Ártatlan vagyok! — mondta és zokogva visszahullt a vádlottak padjára.

Egyórás tanácskozás után a bíróság kihirdette ítéletét. A bíróság Löwi mint felbujtó bűnrészt háromrendbeli gyilkosság büntetésében bűnösnek mondotta ki és az enyhítő szakasz alkalmazásával tizenötévi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Meggyilkoltak és levetkőztettek egy aggastyánt a Deszkás-erdőben

A tettes nem vitte el az áldozat ruháit — Szerdán boncolják fel a holttestet — Pavlicsek Mihály szubotcai gazda az áldozat?

A szubotcai rendőrségen kedden délután megjelent Knapcz Antal szubotcai napszámos, aki bejelentette, hogy a szubotcai határban elterülő Deszkás-erdőben egy idősebb férfi holtteste fekszik. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást. Pesics Vladimir helyettes-főkapitány, a bünyügyi osztály vezetője, Prodánovics Mladen ügyeletes rendőrkapitány, valamint dr. Ostrogonác Béla rendőr orvos kiszálltak a helyszínre, nagyszámu detektív kíséretében.

A Deszkás-erdő mélyén, mintegy másfél kilométernyire a magyar határtól, találtak rá a holttestre. A detektívek meglepődve állapították meg, hogy

a halott teljesen meztelen és nem fekszik a fölben, hanem arccal a föld felé fordulva guggol.

A hulla egészen szokatlan és különös elhelyezkedése és az a körülmény, hogy nem volt ruha rajta, arra a feltevésre szolgáltatott okot, hogy az erdőben talált holttest gyilkosság áldozata. A meggyilkolt férfi mintegy hetven esztendőss aggastyán, akit

támadója valószínűleg leütött, majd halála után levetkőztetett és a meztelen hullát térdre állította, úgyhogy feje alacsonyabban legyen, mint egyéb testrészei.

Arra vonatkozólag, hogy a tettesnek mi célja lehetett a holttest ilyen egészen rendkívüli elhelyezésével, megoszlok a feltevések.

A rendőrség elsősorban terepszemlét tartott, azonban semmiféle nyomot nem találtak a közelben, kivéve néhány ruhadarabot, amely egy fa alá volt ledobálva. A ruhadarabokról megállapították, hogy a holttesthez tartoznak. A ruhák átkutatása azonban eredménytelenül végződött, semmi okmányt, vagy iratot nem találtak, amelyekből meg lehetett volna állapítani a halott személyazonosságát. Ezalatt a rendőr orvos megvizsgálta a már teljesen megmerevedett holttestet, amely — mint megállapította —

legalább két nap óta heverhetett az erdőben.

A holttest öszbeborult fején, a bal szem alatt és az állon zuzott sérülések láthatók, orrcsontja pedig eltört. A helyszíni szemle alkalmával — a sötétség miatt — nem lehetett a holttestet alaposabban megvizsgálni és a boncolás feladata lesz annak megállapítása, hogy mi idézte közvetlenül elő az erdőben talált férfi halálát. Ugyancsak a tüzetesebb orvosi vizsgálat döntheti el, hogy mennyiben felel meg a tényeknek az a nyomozás során fölmerült feltevés, hogy a gyilkosságot egy természetellenes hajlamu férfi követte el. Ezt a gyanut támogatja az a körülmény is, hogy a halott ruhadarabjaiból és értéktárgyaiból semmi sem hiányzik. A holttestet a mentők beszállították a Bajai-uti temető hullaházába.

A rendőrség kihallgatta a környékbeli lakosokat, azonban senki sem tudott utbaigazítást adni, a holttest kielére vonatkozólag. Az egyik erdőőr közölte a rendőrséggel, hogy a holttestet ő találta meg és ő küldte be jelentést tenni Knapcz Antalra.

Mialatt a rendőrség a Deszkás-erdőben a nyomozást folytatta, özvegy Vizin Boltóné Majgai-ut 172. szám alatti lakos

bejelentette a rendőrségen, hogy hetvenhét éves apja, Pavlicsek Mihály október tizenhatodikán eltűnt hazulról

és azóta nyoma veszett. A rendőrség az aggastyán eltűnése és a Deszkás-erdőben felfedezett holttest között összefüggést talált. Nincs kizárva, hogy az erdőben Pavlicsek Mihály holttestét találták meg. Ezt egyébként szerdán fogják pontosan megállapítani, amikor Vizinnének megmutatják a holttestet.

BUTOROKAT
 lefizetésre elad 6768
 "ATLAS" d.d. Novisad, Šumadijska u. 10. (Halt'rentul)

A becskerekai kereskedők az adóvégrehajtások ellen

Sürgetik az adófelszámolási bizottság kinevezését

Becskerekről jelentik: A becskerekai kereskedők egyesülete hétfőn este értekezletet tartott Risztics Győla elnöklésével, amelyen elsősorban az adósérelmekkel foglalkoztak. Az értekezleten elhatározták, hogy az egyesület köldöttségi eg fogja kérni a pénzügyigazgatót, hogy az egyesülettel egyelértésben sürgesse meg a pénzügyminiszteriumban az adófelszámolási bizottság kinevezését és addig, amíg a miniszteriumhoz beadott halasztási kérvények nem nyernek elintézés, függessze fel a pénzügyigazgatóság az adóvégrehajtásokat.

Foglalkozott ezután az értekezlet a novisadi kereskedők egyesületének átiratával, amelyben felszólítják a becskerekai egyesületet, hogy lépjen fel a vajdasági közgazdasági szövetség mellett. Ezt az értekezlet elutasította, mert huszonegyezer dináros vi tagdíjat kellene fizetni és elhatározták, hogy a becskerekai szék helyi megalkuló országos közgazdasági szövetség tagjai sorába fog be lépni.

A kereskedők egyesületének köldöttsége kedden az értekezlet határozata értelmében fel akarta keresni Eremín Ozren becskerekai pénzügyigazgatót, aki azonban szabadságon van, helyettese Bihari Béla pedig nem tartotta magát illetékesnek az ügyben intézkedni. A köldöttek erre elhatározták, hogy beadványt intézzenek a becskerekai kereskedelmi és iparkamarához, amelyet arra kérnek, hogy az adósérelmek ügyében kérelmeiket terjessze fel a pénzügyigazgatóság utján a pénzügyminiszterhez. A beadványt kedden délután már el is készítették és abban hangsúlyozták, hogy az egyesület az adósérelmek ügyében tagjaival teljesen szolidáris.

Mózes élt!

Megfejtettek egy háromezerhatszáz éves feliratot, amely Mózesről származik — Egy német tudós szenzációs fölfedezés

Berlinből jelentik: Szenzációs fölfedezésről ad hirt Grimm Albert dr., a hírneves német egyiptológus, aki zártkörű tudós társaságban előadást tartott arról, hogy sikerült megfejtenie annak az óségi felírásnak tartalmát és értelmét, amelyet a Sinai-hegyen egy templomban talált kőkövénél fényképeztek le. Ez a felírás kétséget kizáróan igazolja Mózes létezésének történelmi igazságát.

A kötblát 1905-ben más kötblákkal együtt Finders Patrie angol tudós a Sinai-hegynek Serabit el Chadem nevű lensikján egy ősegyiptomi templomban találta, amely Krisztus születése előtt 1700-ban már fennállott. A kötblát feliratait fényképeztek és Európába hozták, magukat a kötblákat a szétmállástól féltették, tehát óvatosan megőrizték. 1916-ban Allan Gardiner, a világ leghíresebb egyiptológusa megtalálta ehhez a felírásához a mássalhangzók titkának megfejtését, majd ezen a nyomon Sethe és dr. Eisler tanárok, végül Grimm tanár tovább kutattak, míg most a felírás legnagyobb része meg van fejtve.

Grimm tanár megállapította, hogy a kötblát felírása megegyezik a héber bibliával és három olyan sort tartalmaz, amelynek kibetűzésekor megállott a szivverése. Ebben a három sorban a szöveg írója a templom főpapijának, Hfatscheposznak megköszöni, hogy a Ni'usból kihúzták és magas papi méltóságra emelték és saját nevét Mózesként jelöli meg. Grimm tanár úgy vélekedik, hogy ezzel történelmi bizonyossággá lett Mózes menekülésének mondája s maga Mózes személye is, mert a kötblát felírása minden bizonnyal Mózesről ered.

Nyolc év után tartóztatták le

nyolc évi fegyház kitöltésére

Rablógyilkos szubotícai napszámós

A subotícai ügyészség utasítására a rendőrség kedden délelőtt letartóztatta Csuplics István subotícai napszámóst, Halasi-szőlőkbeli lakost, akit letartóztatása után nyomban beszállítottak az ügyészség fogházába. Csuplics Istvánnak több évi fegyházbüntetését kell kitöltenie és ezért a subotícai ügyészségről Mitrovicára kísérik.

Csuplics a háború alatt — mint katona, rablógyilkosságot követett el Subotícán. A gyilkosság után megszökött, de a katonarendőrség elfogta és hadbíróság elé állította. 1917-ben ítélték a hadbíróság Csuplics felett, akit a bizonyítási eljárás befejezése után kilenc évi várfogságra ítélték. Az ítélet meg is kezdte büntetése kitöltését, néhány hónap múlva azonban megunt a rabságot és önként jelentkezett a harctérre. Kérését teljesítették is és így a háború végéig frontszolgálatot teljesített. A háború után hazajött Subotícára és éveken keresztül mint napszámós kereste meg kenyerét.

A subotícai ügyészségnek néhány nappal ezelőtt tudomására jutott, hogy Csuplics, akinek több mint nyolc évi fogházbüntetése van hátra, Subotícán tartózkodik, mire nyomban intézkedett letartóztatása iránt.

Feloldják

a vajdasági iskolai földeket az agrárreform alól

A szombori akció sikere

Somborból jelentik: Sombor város régebbi idő óta három alapítványt kezel, melyeknek jövedelme a szombori iskolák fenntartására szolgált. A 383 holdat kitevő Kosztics-, Palanacski- és Mihajlovics-féle alapítványok bő jövedelmet szolgáltattak arra, hogy a szombori iskolák jókarban tartása állandóan biztosítva legyen. Éppen ezért súlyosan érintette Sombor város adózó polgárságát az agrárreform intézkedése, mely az iskolai alapítványi földeket sem kímélte meg a lefoglalástól. Ezáltal az iskolák fenntartására szolgáló alapítványi jövedelemtől a város elesett és az iskolák javítási költségeit Szombor lakói fizették meg pótdobban.

Sombor város vezetősége már régebbi idő óta szorgalmazza az alapítványi célokat szolgáló földek felszabadítását az agrárreform alól, mindezt azonban eredménytelenül. Most, hogy az agrárrevízió néhány hónappal megkezdődött, a szomboriak ismét próbálkoztak az iskolai alapítványok felmentésével. Ezúttal azonban az akció sikerre vezetett. Petrovics Milivoj szombori főispán és Tomics György dr. szombori polgármester legutóbbi beogradi tartózkodásuk alkalmával az agrárminisztériumban kieszközölték annak elvi kimondását, hogy az iskolai alapítványokon megszüntessék az agrárreformot és azok kezelését az iskolai bizottságra bízák.

A főispán és polgármester a közoktatásügyi miniszter intervencióját kérték az agrárminisztériumban, ahol a földek felszabadítását kilátásba is helyezték. Ezzel egyidőben azonban a közoktatásügyi minisztérium lépéseket tett abban az irányban is, hogy a Vajdaság területén lévő összes iskolai alapítványok visszakapják az agrárreform által lefoglalt földeket. A közoktatásügyi minisztérium ugyanis a novisadi kincstári

ügyészséghez mint az állam vajdasági jogi képviselőjéhez leiratot intézett hogy tegye meg a lépéseket a vajdasági iskolai alapítványi földek feloldására.

A szomboriak akciója tehát tullelkedett helyi jelentőségén, mert amellet, hogy az iskolai alapítványi földek feloldásával Sombor város jó-

vedelmének évi 800.000 dinár növekedésével a pótdó lényegesen csökkenni fog, az az eredménye is megvan a szombori iskolai alapítványok agrárreform alól való mentesítése egyszermind precedensül szolgál a vajdasági iskolai alapítványi földek feloldására.

Részletekben fizethetik az adót a szubotícai kereskedők és iparosok

A pénzügyminiszterium távirati utasítást küldött a pénzügyigazgatóságnak

Beogradból jelentik: A szubotícai kerület radikálistá párti képviselői, Radonics Jován, dr. Sztrilics Béla, Jurics Márkó és Markusev Milán kedden megjelentek Sztojadinovic pénzügyminiszternél, akit közölték a szubotícai kereskedők és iparosok súlyos helyzetét, amit az adóstatárium idézett elő. Kérték a minisztert, hogy adjon halasztást a kereskedőknek az adók kifizetésére.

Sztojadinovic pénzügyminiszter az előterjesztést nagy jóindulattal hallgatta, majd közölte a képviselőkkel, hogy táviratilag utasította a szubotícai pénzügyigazgatóságot, hogy a szubotícai kereskedőknek és iparosoknak az adók kifizetésére hathónapos haladékot adjon. Ez alatt a félév alatt a miniszter intézkedése szerint az adófizetők hat egyenlő havi részletben törleszthetik adótartozásukat.

Verekedés a magyar parlamentben

Gömbös Gyula meghuzta Fábían képviselő fülét — Fábían mellbevágta a fajvédő-vezért — Botrány Eckhardt Tibor felszólalása miatt

Macdonald a karzatról nézte végig Gömbös és Fábían dulakodását

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés keddi ülését — amelyet Ramsay Macdonald volt angol miniszterelnök is végighallgatott a diplomaták karzataról — délelőtt féltizenkettőkor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. Bejelentette, hogy Eckhardt Tibor fajvédő képviselő napirend előtti felszólalásra kért és kapott engedélyt.

Eckhardt felszólalása

Eckhardt Tibor: A budapesti sajtóban számos támadás ért legutóbbi Cuza professzorral való tárgyalásom miatt. Megszoktam, hogy valahányszor a zsidó probléma... (Derűlttség.)

Peyer Károly: Vicc!

Eckhardt: ... kerül szóba... Ne tessék nevetni! El akarom mondani, milyen meggondolások készítettek arra, hogy az antibolsevista és antiszemita...

Pikler Emil: Antimagyar!

Fábían Béla: Az erdélyi magyarok üldözöje.

Gömbös Gyula: Ne játssza ki magát nacionalistának.

Fábían: Különb hazafi vagyok, mint maga. Ki járt a háború alatt Hazát honvédelmi miniszternél bécsi beosztásért?

Eckhardt: Arra a meggyőződésre jutottunk...

Várnai Dániel: Nem meggyőződés, agyrem!

Eckhardt: ... hogy a nemzeti társadalmaknak meg kell találni az együttműködés...

Kldrik Ferenc: Nyitassa ki az erdélyi magyar iskolákat!

Rupert Rezső: Ez az Eckhardtok magyarsága.

Eckhardt Tibor: Nem akartunk internacionálét létesíteni, hanem...

Fábían Béla: Véletlenül se mond igazat!

Az elnök: Fábían képviselő urat, ha folytatja közbeszólásait, mentelmi bizottság elé fogom utasítani. (Zaj.)

Eckhardt: Komoly politikusok, egyetemi tanárok ültek a zöld asztal...

Várnai Dániel: Zoidséges asztal.

Kitör a vihar

Nagy Vince: Cuza és társai Erdélyben a keresztény magyarokat is elnyomják.

Budai Dezső fajvédő: Dehogy nyom-

ják. (Tomoló zaj, a baloldalon a képviselők verik a padokat.)

Esztergályos János (Budai felé): Pfu! Piszok!

Pakots József: Szégyelje magát, piszok fráter!

Fábían Béla: Piszok, aljas!

Az elnök: Nagy Vince képviselő urat rendreutasítom. (Óriási zaj.)

Nagy Vince: Nincs joga hozzá!

Az elnök: Ne tessék feleselni.

Hangok a baloldaltól: Budait utasítsa rendre!

Verekedés a szünet közben

Szeder Ferenc (Budai felé): Szégyel-ném magam ilyen kijelentést tenni.

Az elnök óriási viharban elhagyja helyét és kijelenti, hogy az ülést öt perc-re felfüggeszti. Az ülés felfüggesztése után a képviselők minden oldalról az ülésterem közepére tördülnek és izgatottan vitatkoznak.

Nagy Vince élesen kiáltja Budai felé: A román fajvédők szégyeljkék magukat!

Fábían Béla: Ezek a magyar fajvédők! Zsidó ügyet nem tesz!

Peyer Károly: Mit csinálnak a Zsilvölgyében a magyar munkásokkal?

Fábían Béla (Eckhardt felé): Maguk nem voltak a harctéren. Mi ott voltunk.

Gömbös Gyula (Fábíanhoz): Ne kiabál!

Fábían: De igenis, kiabálok, én a harctéren voltam, halcoltam, te lögtál!

Már-már úgy látszik, hogy tettleges-ségre kerül a sor Gömbös és Fábían között, amikor Pakots József és Nánassy Andor közbelépésükkel elhárítják a készlő inzulust.

Ulain Ferenc — a fajvédők egyik vezetője, aki most haragban van Gömbös-sel — tüntetően háttal fordít a vitatkozó csoportoknak és az óriási zajban látszólag nyugodtan újságot olvas.

Rassay Károly: Mit szólnátok, ha én hohnap Benessel ülnék te egy asztalhoz tárgyalni?

A vitatkozások alatt Gömbös lassan Fábían elé megy és valamit akar neki mondani, Fábían azonban, aki a szélső baloldali egyik padsorában egészen egyedül áll, megelőzi kiáltásával Gömbösöt:

— Magával különben nem tárgyalok a Zsilinszky-affér óta.

Gömbös erre szoroson Fábían elé lép:

— Mit mondasz, te nem állsz velem szóba?

A következő pillanában elkapja a meglepett Fábían Béla nyakát, azután megfogja az atlétatermetű Gömbös a jóval alacsonyabb Fábían két fülét és megrázza.

Egy pillanat alatt óriási tumultus támad körülöttük, a képviselők odarohan-

nak. Fábían mellbevágja Gömbösöt, akinek Peyer Károly a hóna alá nyul és eltaszítja. Öklök emelkednek a levegőbe, az óriási tumultusban azonban nem látni, hogy Gömbös Gyulát is érték-e ütések.

— Szégyen! Gyáldzat! Pfu! Aljas-ság! — kiáltják a képviselők az egész teremben Gömbös felé, aki izgatottan, remegő hangon kiáltja vissza:

— Ti nem álltok velem szóba, a fene egye meg!

Még mindig öklök emelkednek Gömbös körül, amikor Batitz Gyula szava töri át a lármát:

— Ennek nem jó vége lesz!

Az ülésterem közepén izgatottan diskuráló képviselők csoportjából egyszerre kihallatszik Sütő József hangja, a mint a töle pár lépés távolságra álló Gömbös Gyula felé kiáltja:

— A harctéren nem volt ilyen legény!

Gömbös, aki eddig háttal állott Sütő csoportjának, amint meghallja Sütő szavát, hátrakapja a fejét és izgatottan Sütőre akar rohanni, de Nánassy Andor és Nagy Vince szelíden megfogják a karját, lecsittítják és elvezetik.

Peyer Károly kiáltja ekkor Gömbös felé: A harctéren nem reszkírozta a bőrét!

Peyernek a kijelentése után pillanatnyi csend támad a teremben. Gömbös a fajvédők padja előtt még izgatottan néhány lépést tesz. Ulain mozdulatlanul ül a helyén. Zsirkai, Haller József és Eckhardt csendesen beszélgetnek, a háttérben pedig Friedrich karbatett kezekkel szótlanul nézi a jelenetet.

A csendet egyszerre megtöri Ulain szava:

— Nem így fog eldőlni, hogy a zsidókkal mi történik!

A rettenetes lármában Gömbös kisiet a folyosóra, ahol magából kikelve járkal, majd elfogja Bethlen miniszterelnököt, akinek izgatottan elmeséli a történeteket. Bethlen mosolyogva hallgatja Gömbösöt és szavaira semmit sem válaszol.

Eckhardt folytatja beszédét

Szünet után Eckhardt Tibor folytatja beszédét. Azt tartja, hogy a nemzetközi együttműködésben nem az a fontos, hogy kik és hol tanácskoznak, hanem az, hogy miről tárgyalnak.

Nagy Vince: Hát minden bitangszágot el lehet követni? (Zaj.)

Eckhardt: Bécsben a cionista kongresszuson magyar cionista zsidók is voltak.

Sándor Pál: Aki cionista, az nem magyar.

Eckhardt Tibor: Én a zsidót sohasem tekintem magyarnak. (Harsogó derűlt-ség a Ház minden oldalán. A kormány-párton is nevetnek.) A zsidókat mindig nemzeti kisebbségnek tartottam. (Viha-ros ellentmondások a baloldalon.) Ha a zsidók tömörülnek, hogy érdekeiket megvédjék, akkor ne vegyék el a keresztény társadalomtól azt a jogot, hogy ott is szervezkedjenek a nemzetközi bolsevista-zsidó veszedelem ellen.

Pakots József: Vagyunk elég sokan jó keresztények, akik nem ilyen módon keressük az együttműködést, akik nem szövetezünk az ellenséggel.

Drozdly Győző: Kikérjük magunknak, hogy a mi nevünkben beszéljen!

Szeder Ferenc: Olvassa el az erdélyi lapokat, hogy mit irnak az Eckhardt-Cuza-ügyről!

Eckhardt tiltakozik az ellen a vád ellen, mintha ők feladták volna a küzdelmet Trianon ellen. Nem érti, miért háborodnak fel az ő tanácskozásain, mi-

kor egy cseppet sem háborodtak fel azon, hogy az ország vezetőférfiai összeültek tanácskozni azokkal, akik valóban vezetői a román államnak és így felelősek azokért az atrocitásokért, amelyeket a magyarok elszenvednek. Összeültek ezekkel tanácskozni a Népszövetség előtt is.

Pakóts József: Szofizma!

Szedes Ferenc: Aljas logika!

Nagy Vince: Demagógiának is gyenge!

Eckhardt: Mindenről szabad beszélni, csak a zsidó veszedelemtől nem. Mindenkivel szabad összeülnünk, csak azokkal nem...

Szedes Ferenc: Akik önkre teszik a magyar kisebbségeket!

Eckhardt: ... akik a zsidó világméretű törekvések ellen akarnak összefogni. Cuzával együtt meg akarjuk védeni a kereszténységet.

Rupert Rezső: Ezt bizzák a római pápára!

Eckhardt: Mikor látjuk azt a propagandát, amellyel a bolsevikiek a Balkánt elárasztják és amikor nálunk, Budapesten is felütötte ismét fejét a bolsevik veszedelem...

Peyer Károly: Ezt is maguk csinálták, maguk szervezték Vágliék!

Malasits Géza: Maguk segítették a kitenyészést!

Rupert Rezső: Megérjük, hogy Kun Bélával is konferenciálni fog, hogy a magyar ronyg érdekeit elősegítse!

Eckhardt: Engedjék meg, hogy a törekvésekkel szemben mi is megtegyük a preventív intézkedéseket. Azt üzenem a magyar kisebbségeknek, hogy ha 1918-ban a magyaroknak meg lett volna az a szervezetük, amely a zsidó forradalmi destrukcióval szemben megvédelmezte volna, nem lenne ma csonka ez az ország (Gömbös, Ulain, Zsirkay tapsolnak, a baloldaltól a közbeszólások özöne zudul Eckhardt felé.)

Malasits Géza: Felölt ember hogy beszélhet ilyen zagyvaságokat! Már 1916-ban Londonban elhatározták Magyarország feldarabolását.

Rupert Rezső: Ostoba Eckhardt-Napoleon.

Eckhardt: Ha a nacionalista szervezet régebben megvan, megvédtük volna Magyarországot határait! (Felkiáltások a szociálistáknál) Eckhardt egyedül a nagy-antant ellen!

Nagy Vince: Hőbortos ember maga, barátom!

Szedes Ferenc: Rögeszmes!

Eckhardt után Buday Dénes szólal föl és visszautasítja azt az állítást, mintha más állásponton volna a kisebbségi kérdésben, mint más tisztességes ember. Szavait félreértették és ebből támadt a vihar. Ezután a napirendre térnek át és letárgyalják az országos közegészségügyi intézet felállításáról szóló javaslatot, majd Nagy Vince kap szót személyes kérdésben.

— A leghatározottabban el kell itélni — mondotta — Eckhardt képviselő ur magatartását, aki a trianoni morzsajogok ellen harcoló Cuzával leült egy asztalhoz. A magyar nacionalisták azt a fából vaskarikát akarják megcsinálni; hogy kiépítsék a nacionalisták internacionáléját, holott csak a teljes liberális-mussal lehet megvédeni az utódállamokban élő nemzeti kisebbségeket.

Az ülést ezután az elnök berekeszti. A következő ülés szerdán lesz, amelyen valószínűleg megismétlődnek a viharos jelenetek, mert *Fábián* kormánynyilatkozatot akar provokálni arra a kérdésre,

Iskolai végzettség helyett — vizsga

Rendelet a magasabb tisztviselői kategóriába képezítő vizsgákról

A tisztviselői törvény egy rendelkezése szerint a kellő számú kvalifikált tisztviselő hiányában a minisztertanács felhatalmazást kapott arra, hogy a törvény életbelépésétől számított négy éven belül szabályzatot adhat ki arról: milyen vizsga letétele után léphetnek elő az alacsonyabb kategóriába sorozott tisztviselők a magasabb fizetési osztályba. A minisztertanács most a törvényben adott felhatalmazással élve rendeletet bocsátott ki, melyben megjelöli a tisztviselők elméleti vizsgájának tárgyait.

A rendelet a hivatalos lap legutóbbi számában jelent meg és ezeket a vizsgákat különleges elméleti vizsgáknak nevezi. Ismeretes, hogy a tisztviselői törvény három fő kategóriát állapít meg a tisztviselők beosztásánál. Az első kategóriába tartoznak az egyetemet végzett tisztviselők, a második kategóriába az érettségét tett tisztviselők, a harmadikba a négy középiskolának megfelelő végzettséggel bíró tisztviselők. A most kiadott rendelet kimondja, hogy elméleti vizsgával az első kategóriába nincs állás, a rendelet tehát csak a második és a harmadik kategóriába való átlépésre vonatkozik. Ezekben a vizsgákban a jelölteknek azt az általános tudásukat kell igazolni, mely megfelel a második és harmadik kategóriába beosztott tisztviselői iskolai végzettségének.

A vizsgák két részből állnak, még pedig a jelölteknek írásbeli és szóbeli vizsgán kell igazolni készségüket. A második kategóriába kívánczó tisztviselők írásbeli vizsgája a következő tárgyakból áll: szerb-horvát-szlovén nyelven irodalmi tétel, egy élő nyelven (francia, német, olasz, angol) írásbeli dolgozat és egy matematikai tétel. Egy-egy tárgyból az írásbeli dolgozat legfeljebb 3 óráig tarthat. A szóbeli vizsga tárgyai: szerb-horvát-szlovén irodalom, nemzeti- és világtörténelem, az S. H. S. királyság földrajza, matematika (a középiskolai matematika anyagából, kivéve a kombinációs, variációs és permutációs számításokat) és végül egy élő nyelv, melyet a jelölt szabadon választhat a francia, német, angol vagy az olasz nyelvekből. A szóbeli vizsgákon nem terjednek ki részletekre, csupán az általános tudás keretein belüli kérdéseket lehet a vizsgázóhoz intézni.

Azok a tisztviselők, akik napidíjas helyzetükből a harmadik kategóriába kívánnak előlépni, szintén írásbeli és szóbeli vizsgákon tartoznak igazolni, hogy a középiskolák alsó négy osztályának megfelelő tudással rendelkeznek. Írásbeli vizsgájuk anyaga: a szerb-horvát-szlovén nyelv, számtani. Szóbeli vizsgát kell tenni a szerb-horvát-szlovén nyelvből, nemzeti történelemből, földrajzból és számtanból.

Nászutas menyecske akit hatvan évvel ezelőtt meggyilkoltak Rémes kaland a mézeshetek alatt

A nőnek víziói voltak és az ismeretlen vidékek nevezetességeit előre meglátta — Az ódon kastély titka

Hihetetlen és megmagyarázhatatlan esemény történt egy vajdasági ügyvéd feleségével.

Az ügyvéd nemrég nősült és fiatal feleségével nászutra indult Németországba, de a boldog együttélést fantasztikus események zavarták meg. Amint Bécsből hajón utaztak Passaun át Németországba, különös nyugtalanság vett erőt a fiatal asszonyon.

— Furcsa, furcsa, — mormogta maga elé, — milyen ismerős ez a vidék!

A férje igyekezett megnyugtatót: — Hisz magad mondtad, hogy erre soha sem jártál! Talán csak hasonlít a táj egy ismert vidékhez.

A fiatal asszony ügyet se vetett férje közbeszólására. Mereven nézte a vidéket és egyszerre így kiáltott fel:

— Ott azon a dombon túl nagy sík mező következik. Kékvizű patak fut rajta keresztül, a partján hosszú sorban öreg fűzek állnak.

A férfi aggodalma csak fokozódott, amikor néhány perc múlva a hajó tuljutott a dombon és az eléjük táruló vidék pontosan ugyanolyan volt, ahogy azt felesége leírta.

— Igen, ismerem ezt a helyet, — kiáltotta szinte lázasan a fiatal asszony — a patakon túl kis liget következik, a liget szélén egy kápolna áll.

A hajón is percek alatt elterjedt a híre annak, hogy a fiatal nő, aki még soha sem járt ezen a vidéken, pontosan megmondja előre, hogy mi következik utjukban.

A fiatal férj nagyon megijedt. A legközelebbi állomáson partra szálltak és első utjuk orvoshoz vezetett. Az orvos hosszas vizsgálatnak vetette alá a fiatal asszonyt, azután félrehívta a férjet és azt kérdezte tőle:

— Ne vegye tolokodásnak, ha megkérdezem: régi házasság önök?

A férj elpirult, de mégis megmondta az igazat:

— Nászutasok vagyunk.

Az orvos megértően bólintott:

— Néhánynapi pihenésre van szüksé-

ge a felesége öngyógyításának. Szokatlan idegösszeesés tapasztalható rajta, lehet, hogy az izgalom viselték meg. Maga a tény elég gyakori ifjú házassoknál, csak a megjelenési forma szokatlan.

A fiatal asszony azonban hálni sem akart arról, hogy ágyban maradjon, hanem kérte, hogy sétáljanak.

— Ezt a kis várost meg kell nézmem — mondotta és a szeme mereven előre nézett, a képzelet messzeségbe, — úgy érzem, mintha valami közöm lenne hozzá, mintha láttam volna, mintha történt volna velem már itt valami.

Kiértek a városból. Az asszony az utolsó házaknál megszólított egy öreg parasztot:

— Ott tenn, a hegyen, ugy-e van egy régi kastély?

— Igenis van, de nem lakik ott senki, — hangzott a válasz. — Ha tetszik, elvezethetem oda nagyságos asszonyukat.

— Köszönöm, tudom az utat, — felelt a nő és bámuló ura előtt csodálatos biztonsággal indult neki az ismeretlen keskeny ösvénynek.

A romladozó kastélyban, amelyet már esztendő óta nem tataroztak, csak egy öreg szolga lakott családjával. Ritkán szoktak látogatók jönni, akik a kastély belsejére kíváncsiak és ezért nagy örömmel fogadta a vendégeket.

— A vár utolsó ura építette a kastélynak ezt a jobb oldali részét — mondotta a szolga — de már legalább ötven-hatvan esztendeje nem lakik itt senki. Ezen az oldalon a vár asszonyának szobái voltak.

— Tudom, tudom, — szakította félbe idegesen a fiatalasszony a magyarázatot, — engem tulajdonképpen a lovagterem érdekelt, az pedig a másik fronton van!

Az öreg szolga ijedten csóválta meg a fejét:

— Nagyságos asszony még olyan fiatal, hogy nem járhatott itt az én idekerülésem előtt. Azóta pedig láttam minden látogatót,

A fiatalasszony nem figyelte az öreg szolga szavaira: előresietett és pár perc múlva, az ő kalauzolása mellett csakugyan eljutottak a lovagterembe.

— Itt kell lenni az ösök arcképesarokának is — mondta a fiatalasszony és az őszhajú, reszkető térdű szolga keresztet vetett.

A látogatás végén, mikor kifelé indultak, egyszerre megállt a fiatalasszony:

— Van ebben a kastélyban egy bezárt szoba is. Mutassa meg nekünk.

— Csakugyan van ilyen szoba, — felelt a szolga, szinte remegve a félelemtől — de abban emberemlékezet óta nem volt senki.

— Én pedig be akarok menni, — hangzott a határozott válasz.

— Annak a szobának a kulcsa is elveszett, — szabódott ijedten az öreg — senki nem tudja, hogy hol van.

— Hát én megmondom! A régi lépéscöljárót alatt fekszik egy nagy kulcs-csomó, hozza ide, abban van a bezárt szoba kulcsa is.

Az öreg szolga keresztet vetett, de végül a félelmet legyőzte a kíváncsiság: elment a kulcsokért. A fiatalasszony habozás nélkül rámutatott egy rozsdás, ósdi formájú vasdarabra:

— Ez nyitja az ajtót!

Odamentek az ajtóhoz. Mielőtt a kulcs a zárba ért volna, megszólalt az ifjú nő:

— Ezt a szobát azért nem nyitották ki soha, mert két halott van bent. Az egyik az ágyon fekszik, a másik az ágy mellett a földön.

A nagy ajtó szörnyű csikorgással tártul fel.

Fújtó levegő csapott az arcukba. Az ügyvéd és az öreg szolga lobogó fátyalfény mellett sem merték átlépni a küszöböt. Az asszony azonban, mintha nem is érezné a szobából áradó rettenetes büzt, biztos lépésekkel ment az ablakhoz és félrehúzta a függönyt. Az ágyon egy csontváz hevert s az ágy előtt, a földön, egy másik csontváz lehelet. Pizkospengé, vésetmarkolatu tör hevert mellette. Az asszony a földön fekvő csontváza mutatott:

— Ez voltam én. Itt gyilkoltak meg ebben a szobában.

Az asszony ájultan esett össze.

*

Az ügyvéd kórházba szállíttatta feleségét, akin az éjszaka szörnyű esemény után kitört az idegláz. Az orvosok semmiféle magyarázatot nem találnak a titokzatos esetre, de erősen biztatják a férjet, hogy ifjú felesége néhány hét alatt magához tér és talán emlékezni sem fog a szörnyű kalandra.

Tanfelügyelő és tanító harca a magyar kisebbség miatt

Elhalasztották Terzin szombori tanfelügyelő-rágalmazási pörének tárgyalását

Szomborból jelentik: Teofanovics Emil volt szombori tanító ellen, mint ismeretes, Terzin György vármegyei tanfelügyelő több felterjesztést tett a közoktatásügyi miniszterhez, amelyekben kétségbevonta Teofanovics tanító állami-hűségét. A felterjesztéseket a tanfelügyelő állítólag azért tette meg, mert a tanító a múlt évben pedagógiai erőszaknak minősítette azt az eljárást, amellyel az államnyelvet nem beszélő, elemi iskolai tanulókat arra kényszerítették, hogy államnyelven végezzék tanulmányaikat. Teofanovics a felterjesztések miatt halóság előtti rágalmazás címén följelentette a tanfelügyelőt.

Az ügyet kedden tárgyalta a szombori járásbíró. Az ügy ismertetése után a bíróság úgy határozott, hogy elhalasztja a tárgyalást a bizonyítás kiegészítése céljából és egyidejűleg elrendelte az iratok beszerzését a közoktatásügyi miniszteriumtól.

DRÓTKÖTELEK
szigetelt és csupasz rézhuzalokat, szőlőpásztorokat, antenadrótozt, ólomkábelket — iszerendű minő ágon, jutányos áron szállít a Novisadi Kábelgyár (Radnička ul. 2.)
Telefon: 121. 4438

Ne hitelezzen könnyelműen

Aki adósáról pontos és megbízható információt akar, forduljon

Radio Hiteltudósító Iroda

subotičai bej. céghez

Harambašićeva ul. 29. Postafiók 48.

4550

HIREK

Egy virágszál Tomics Jása sirjára

Csütörtökön lesz három éve, hogy a noviszadi radikális-párt kitűnő vezéré: Tomics Jását, a kitűnő író és hírlapíró, a puritán politikust és embert a noviszadi Uszenszka temetőben örök nyugalomra helyezték. Holnap is, mint az előző két esztendőben, a hívek és tisztelők sokasága fog a sírhoz zarándokolni, hogy szeretettel és hálával adózzanak a halott vezér emlékének.

Talán sohase volt több ok arra, hogy Tomics Jása sirját a hívek körülállják, mint most, mert memél inkább távolodik tőlünk a vezér halálának napja, annál inkább látjuk és érezzük, hogy mit veszített a szerbség és a magyarság benne.

Tomics Jása neve fogalom volt. Kaplervéve emlegették. Benne összpontosultak azok a tulajdonságok és erények, amelyek a vezér tiszre predestináltak. De méltó is volt arra a nimbuszra, amely körülgyogta. A szerbség nagynevű szabadsághőseinek, dr. Miletics Szvetozár vejeként Miletics eszméinek letéteményese volt és ő folytatta azt a munkát, amit Miletics kezdeményezett. Mint író és hírlapíró is mintaképe volt a puritán tisztességnek és mint embert is a város egész lakosságának megbecsülése övezte.

De legnagyobb, mint politikus volt, aki elsőnek merle két évtized előtt magyarsággal való megértés politikáját hirdetni, amiért spugú gáncs érte a tulzók részéről, amint rossz szemmel nézték újhangzást elveit — Bécsben, a mely politikájába sohogyse vágott bele: ha egymástrálál a magyar a szerbbel. De rosszul ismerték a gerinces embert, akik azt hitték, hogy elcsitól, ideáljaitól, — amelyekért börtört is ült — el tudják tántorítani. A megértés politikáját hirdette szóban és írásban. Cikkelt a Zasztava hasábjain az írásművészet remekjei voltak, beszédét pedig világító fátylak, amelyekkel bevilágított az agyakra és lelkekre.

És különösen rossz néven vették Bécsben, hogy Tomics Jása, a szélsőséges magyar baloldali párttal: a Justh Gyula és később a Károlyi Mihály vezetése alatt álló függetlenségi párttal szövetekezett és létrehozta a magyar-szerb koalíciót, amely eszme Noviszadról indult ki, amely város cimerében benne volt a lakosságot is átható érzés: a béke érzése, amely a cimerben egy a csőrében a béke olajágát tartó galamb jelképében jutott kifejezésre. És Noviszadról, a régi Magyarország legdélibb végéből: a »Balkan kapuból« indult utjára az új varázsige: a megértés és amerre elhatolt az új jelszó, mindenütt ledőltek a magyarok és szerbek közti mesterséges válaszfalak és testvéri szeretetben borult egymásra a két egymásra utalt nép.

A hivatalos Magyarország szeme még heköve maradt és Bécsből való félelmében és függőségében idegenkedett attól a békétől, melyet a közös lelki vonások és szokások teremtettek meg. Közülünk soha senkinek eszébe nem jutott szerb és magyar között különbséget tenni.

A világháború sem tudta e lelki köteleket elszakítani és akinek Noviszadon befolyása és szava volt, — a leghatározottabban ellenzett minden nemzetiségi üldözést. Aggodalmas szeretetünk kísérte az internálás utjára: Tomics Jását, Kicin Mitát, dr. Hadzi Kosztát, dr. Adamovics Istvánt és a többi értékes szerb vezért, akik érezték, hogy a mi lelkünknek fáj az ő üldöztetésük s bár a kezünk meg volt kötve, mégis elküldtük utánuk meleg kézszorításunkat.

Ezeket a tanokat Tomics Jása oltotta mindannyiunkba és ha azóta a világ so-

ra nagyot is fordult, senkisé vádolat kegyhajhászdszal, ha most egy virágszálát tesztek le a halott vezér, de örök-ké élő tanítómesterem sirjára.

Mayor József

— A pécsi jugoszláv konzul kinevezése. Budapestről jelentik: Horthy kormányzó megengedte, hogy Pavlovics Spiro pécsi jugoszláv konzul kinevezési okmányát a megerősítési záradékkal ellássák.

— A vajdasági városok kölcsönakciója. Noviszadról jelentik: A vajdasági városok szövetségének állandó bizottságát dr. Milovanovics Milovan noviszadi polgármester, a szövetség elnöke csütörtökre ülésre hívta össze, hogy megvitassák azt a dollárkölcsönt, amelyet a vajdasági városok Newyorkban a Richard és társai bankcég utján akarnak felvenni. A kölcsönügynök a szövetség ülésén dr. Margan Vladimir pancsevoí polgármester lesz az előadója. Az állandó bizottság ülésére Stark János bécsi tőkés és Parlinovics János beogradi bankár is meg vannak hívva, mint a newyorki cég megbízottai.

— Uj jogtudor. Jovanovics Vászó szubotici rendőrkapitány a szubotical jogi fakultáson jogi diplomát szerzett. Jovanovics rendőrkapitány, akinek a szabadsága lejárt, elfoglalta a rendőrségen hivatalát, mint az elnöki osztály vezetője.

— A felfüggesztett novisadi tanácsnok fegyelmi ügye. Noviszadról jelentik: A Bácsmegei Napló annakidején részletesen beszámolt arról a nagy feltűnést keltett afférról, amelynek következtében dr. Milovanovics Milovan polgármester engedelmesség és tisztelatlenség miatt felfüggesztette dr. Markovics Grga városi kulturatanácsnokot. Ez ügyből kifolyólag Markovics Grga ellen megindult a fegyelmi vizsgálat, amely befejezést is nyert, de mindmáig nem referálták el az illetékes közigazgatási bizottságnak. A közigazgatási bizottság hétfői ülésén az ügy ismét nem került napirendre, mert a fegyelmi előadója, dr. Prodanovics Mihály városi főügyész Vrnjaccka-Banjara utazott. A sokáig húzódó ügy előreláthatóan a jövő havi városi közigazgatási bizottsági ülésen kerül elintézésre.

— A bánati agrárrevízió. Becskerekéről jelentik: Suvakovics Liza agrárreform miniszteri államtitkár kedden reggel Becskerekre érkezett, hogy az agrárrevíziót eszközölő bizottságok munkáját, valamint a becskereki területi agrárhivatali ellenőrizze. Suvakovics államtitkár valószínűleg az egyes bánati községekben a helyszínen is tanulmányozni fogja az agrárreform végrehajtását.

— Kiegyenlítik a novisadi színház körüli ellentéteket. Noviszadról jelentik: Senva, a közoktatásügyi minisztérium művészeti osztályának főnöke kedden este Noviszadra érkezett, ahol szerdán részt vesz a színházi bizottság ülésén, amely a színházi bizottság és a színházgató között felmerült ellentéteket fog foglalikozni. Senva osztályfőnöknek az a célja, hogy ezeket az ellentéteket kiegyenlítse.

— A munka jutalma. Osziyekről jelentik: Az osziyei kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy a Szerémség területén az olyan munkásokat, kik már legalább húsz éve egy munkahelyen dolgoznak, tiszteletdíj oklevéllel tünteti ki. Folyamodványok legkésőbb november hó 15-ig az osziyei iparkamarához nyújtandók be.

— Tomics Jása emlékünnap Noviszadon. A Karagyorgye nacionalista szervezet noviszadi kerületi szervezete Tomics Jása halálának évfordulóján, október 22-én, a Szloboda nagytermében emlékünnapot tart, amelynek keretében műkedvelők és hivatásos színészek előadják Draga-sevics Hajduk Vejko című három felvonásos énekes történeli darabját. A főszerepeket a Vitovác művészpár, Göcz, Ivanovics és Lazalovics játsszák. A zenekart Marzsinecz vezényli. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Jegyzői értekezlet Sentán. Szentáról jelentik: A szentai járás községi jegyzői kedden Gyogyevics Szlobodán főszolgabíró elnökletével értekezletet tartottak. Az értekezleten a jegyzők az e hónapban felmerült adminisztrációs ügyeket tárgyalták.

— Halálozás. Lehner Aladár szubotici kereskedő, a Lehner Testvérek cég beftagja, kedden negyvenéves korában hosszu és kínos szenvedés után meghalt. Lehner Aladár az újabb kereskedői generáció ismert és közbecsülésben álló tagja volt, aki a háborúból hazatérve, szorgalmával és értékes kvalitásaival gyorsan emelkedett előkelő pozícióba a kereskedők társadalmában. Néhány hónappal ezelőtt súlyosan megbetegedett és azóta külföldi szanatóriumokban keresett gyógyulást. Hétfőn érkezett haza és kedden reggel elhunyt. Halála széles körökben kelt nagy részvétet. Temetése szerdán délután három órakor lesz a Kujundzicsseva-utca 6. számú gyászházából. — Noviszadról jelentik: Jovics Endre, a noviszadi kereskedelmi akadémia igazgatója kedden meghalt. A kitűnő pedagógust szerdán délután temetik. — Heiduska Ignác csurogi földbirtokos, a csurogi zsidó hitközség volt elnöke, hétfőn éjszaka tíz órakor szívizélhűdésben elhunyt. Halála az egész városban nagy részvétet keltett.

— Ofner Manó noviszadi maganzo hetvenöt éves korában Módoson meghalt. Holttestét Noviszadra szállították, ahol szerdán délelőtt temetik el. Halálát fia, Ofner Fülöp, a Jugo-Mautner társaság igazgatója és huga, özv. dr. Pressbörgerne Matild és nagy rokonság gyászolja.

— Olasz csapatok megszállották a Szomáli föld egy részét. Rómából jelentik: Hivatalos közlemény szerint olasz csapatok a Szomáli föld északi részén megszállották a Nogal alsó völgyét, két szultánság között, amelyek már hosszabb idő óta viszályban állanak egymással. Az akciót, amelyet 1921-ben vettek tervbe, a Juba-föld kérdése miatt folyton halasztották.

— A pártok népgyűlései Noviszadon. Noviszadról jelentik: A novisadi radikálispart november elsejére népgyűlést hív össze Noviszadra. A népgyűlésen dr. Miletics Szlavko közegészségügyi miniszterem kívül több radikálispart miniszterem is meg fog jelenni. A független demokráciapárt ugyancsak novemberre tervezi szervező nagygyűlését, amelyen dr. Pribicsavics Szvetozár fog a kormányból történt kiválása után a Vajdaságban először beszélni és innen indul vajdasági körutjára. A demokráciapárti Pecsics Dragutin volt építésügyi miniszter szintén novemberben fog a párt novisadi népgyűlésén beszélni.

— Uj ipariskolai igazgató Sentán. A közoktatásügyi miniszter Jakovljevics Milán helyébe Tomics Jovan elemi iskolai igazgatót nevezte ki ipariskolai igazgatónak.

— Ügyvédvizsga. Noviszadról jelentik: Dr. Anojcsics István pancsevoí és dr. Mayer Jenő szombori ügyvédjelöltek a noviszadi felebbviteli bíróságnál működő ügyvédvizsgáló bizottság előtt kedden sikeresen letették az ügyvédi vizsgát.

— Végetért a zagrebi cionista kongresszus. Zagrebból jelentik: Az országos cionista kongresszus kedden befejeződött. A kongresszuson, amelyen negyvenöt delegátus vett részt, dr. Alkaly Dávid beogradi ügyvéd elnökölt. Husz határozatot hoztak, amelyek közül a legérdekesebb az, hogy a palesztinai telepítési mozgalom jugoszláv központját Beogradba helyezték át. Dr. Keller Bernát topolai rabbi hosszabb beszédet mondott, majd megválasztották az új vezetőséget, amelynek tagjai dr. Popp Frigyes (Beograd), dr. Löwy Mór sarajevoí főrabbi, dr. Dohány Gyula (Noviszad) és dr. Stein Benő (Zagreb) lettek.

— Hamis száz dollárosok. Noviszadról jelentik: Egy novisadi kereskedő pénzeslevélben három darab száz dolláros bankjegyet küldött Wohlmuth Makso zagrebi üzlefcfélek. hogy az a novisadi kereskedő megvásárolja Zagrebben több befizetést teljesítsen. Wohlmuth a Prva Hrvatska Ekonomna Bankánál megkísérelte a száz dollárosok felváltását, de ott közölték vele, hogy mind a három bankjegy egy hamis és azokat száz dollárosokra hamisították. A bank jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely az egyik bankjegyet megküldte a novisadi rendőrségnek, hogy hallgassa ki a kereskedőt. Kedden a kereskedő jegyzőkönyvbe mondotta, hogy jóhiszeműen vette a bankjegyeket és sejtelmese volt, hogy azok hamisak. A rendőrség most azt fogja kihallgatni, akitől a kereskedő a dollárokat vásárolta.

— Felfüggesztették a zagrebi egyetem segélyegyesületének vezetőségét. Zagrebból jelentik: A rendőrség felfüggesztette a zagrebi egyetem segélyegyesületének vezetőségét. A felfüggesztés azért történt, mert a vezetőséget, amelynek az egyetemi tanács anyagi segítése lett volna a kötelessége, a Pribicsavics párt politikai manőverekre használta fel. A vezetőség helyébe biztost rendelték ki.

— Három évi fogházra ítelt postafőnök. A novisadi törvényszék kedden tárgyalta Sirics Gábor, a novisadi II. számú postahivatal volt főnökének és Mrgjanov Miro postatisztnak sikkasztási és okirathamisítási ügyét, amelynek részleteit már a napokban ismertettük. A törvényszék Siricset három évi fogházra, Mrgjanovot pedig másfél évi börtönnre ítélte. Mindkét vádlott felebbezett, az ügyész csak Mrgjanov ítéletének enyhesége miatt jelentette be felebbezést.

— Felesége és gyermekei feljelentették vérfertőzés miatt. Szentáról jelentik: Pásztor Mihály napszámot a szentai rendőrség szeptember tizenketedikén letartóztatta és átadta a szubotici ügyészségnek, mert felesége és gyermekei azzal vádolták, hogy saját leányával, a tizenhét éves Rozáliával viszonyt folytatott. A szubotici ügyészség néhány heti vizsgálat után szabadlábra helyezte Pászort, de e hó 19-én utasította a szentai rendőrkapitányságot, hogy újból tartóztassa le, minthogy újabb gyanuokok merültek fel ellene. A rendőrség bekísértte Pászort a szubotici ügyészség fogházába.

— A rajtélyes srappell. Becskerekéről jelentik: Még augusztus 26-án történt — mint akkor jelentettük — hogy Felsőmuzsla bánati község legelőjén Révész Mihály pásztor egy srappell talált, amely a kezében felrobbant. A becskereki katonai parancsnokság intézkedése a rendőrség a napokban kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy Révész három napi szenvedés után belehalt sérülésébe. Ennek folytán most újból megindítják a nyomozást, hogy a srappell hogyan került a legelőre. Valószínűnek tartják, hogy a régi srappell még a háború idejéből maradt a legelőn, ahol annak idején harcászati gyakorlatokat tartottak.

Kihallgatják a tanukat a gyilkos török főpap bűnyügyében

Verték-e a vádlottakat?

Prizrenből jelentik: A kerületi törvényszék hétfőn folytatta a fő tárgyalást *Sporta* Rusztem török főpap bűnyügyében, akét *Bartos* Sándor és *Dragovics* Mihály mérnökök meggyilkolásával vádolnak.

A hétfői tárgyaláson *Jaja* Bajram vádlottat hallgatták ki, aki ellen az a vád, hogy a gyilkosság elkövetése után tanyáján elrejtette a gyilkosokat a nyomozó csendőrök elől és tudott a mérnökök meggyilkolásáról. A vádlott a rendőrségen beismerő vallomást tett, amelyet azonban a fő tárgyaláson visszavont. Az elnök kérdésére, hogy miért vallott a rendőrségen, azt mondta, hogy megverték.

Az elnök ezután rövid szünetet rendelt el, majd megkezdte a tanuk kihallgatását.

Elsőnek *Jaja* Bajram feleségét hallgatta ki a bíróság. A tanu tagadta, hogy a gyilkosok az ő házában rejtőzködtek. A bíróság erre elővezette *Jaja* Hadzsi kilencven éves vádlottát, akinek a vádlott korábbi vallomása szerint, a tanu ámondotta, hogy a gyilkosokat az ő házában rejtőztették. A szembesítés alkalmával az elnök megkérde a vádlottól, hogy ismeri-e a tanut.

— Kilencven éves vagyok, uram — felelt a vádlott. — Én már a feleségemet sem ismerem meg, ha nem mondja, hogy ő az.

Jaja Hadzsi tagadta, hogy a tanu a korábbi vallomásba foglalt kijelentést megtette. A bíróság a tanut megeskette vallomására.

Jovanovics Sztanimir csendőrkáplárt hallgatták ki ezután. *Jovanovics* előadta, hogy a gyilkosság napján a Prizren-gracsárai országúton teljesített szolgálatot két csendőrrel. A gyilkosság idején

a prizreni vashidon álltak és hallották a lövéseket is, de nem tudták megállapítani, hogy azok honnan erednek. Nemsokkal ezután még egy lövés dördült el és látták, hogy egy kocsi Prizren irányába szalad. *Jovanovics* rohamlépésben szaladt a kocsi elé és csak nagynehezen tudta a megvadult lovakat megállítani. A kocsiban *Bartos* Sándor és *Dragovics* Mihály holtteste volt, a kocsi pedig egy kilométernyi távolságra feküdt az országúton. *Jovanovics* a súlyosan sérült kocsi és a két holttestet egy csendőrrel beszállított Prizrenbe, míg ő a másik csendőrrel a tett színhelyére ment. A reggelig tartó nyomozás után a lábnyomokból megállapította, hogy a tettesek Gracsára község irányába menekültek *Jaja* Bajram tanyáján keresztül. A gyilkosság éjjelén *Jaja* Bajram vádlott tanyáján is volt, de ott az átvezető lábnyomokon kívül semmi gyanus utat nem talált. Jelen volt, amikor a rendőrség letartóztatta *Jaja* Rusztem vádlottat. *Jaja* Rusztem akkor megjelölte a tett színhelyét és azt a helyet, ahonnan ő figyelte és megnevezte az egyik gyilkost is.

Az elnök szembesítést rendelt el. A szembesítés alkalmával a vádlott azt mondta, hogy nagyon megverték és csak úgy találomra vezette a rendőrséget a tett színhelyére.

A bíróság végül *Moravcevic* Nedeliko prizreni építészeti vállalkozót hallgatta ki, aki a lebontott mecset helyén az építési munkálatokat vezette. Elmondta, hogy egy alkalommal *Sporta* török főpap így szólt hozzá:

— Lebontattátok a legszebb mecsetünket, amely félmillió dinárt ért. Ha nem térítitek meg pénzben a kárt, akkor a fejetekkel fogtok fizetni.

A tanut megeskette a bíróság.

— **Megkerült a szakállas nő.** Budapestről jelentik: Néhány nap óta fantasztikus híresztelések keltek szárnyra a városligeti mutatványos bódék egyik fő attrakciójának: a szakállas hölgynek rejtélyes és titokzatos eltűnéséről. Nemcsak a ligeti mutatványosok között indult meg a találgatás, hanem városzerte már velősággal rémhírek terjedtek el a szakállas hölgyről. Már azt is terjesztetni kezdték, hogy a szakállas hölgyet feldarabolták és a Dünába dobták. A rendőrségen is bejelentették az eltűnési esetet és az eltűnési osztály annak rendje és módja szerint néhány nappal ezelőtt megindította a nyomozást. A szakállas nő azonban, akinek a neve *Hegedüs Adrienne*, sehol sem volt fel-lelhető. Kedden délre azután tisztázódott a rejtélyes ügy, amennyiben a makói rendőrség felhívta a főkapitányságot és közölte, hogy az eltűnt szakállas nő — aki egyébként makói illetőségű — megjelent a makói kapitányságon és utlevelet kért, mert Jugoszláviába akar utazni. A főkapitányság letiltotta az utlevél kiadását és úgy intézkedett, hogy a szakállas *Adrienne* csak Budapesten kaphatja meg az utlevelét.

— **Az osztrák szanálás ideje alatt 77.692 tisztviselőt bocsátottak el.** Bécsből jelentik: A népszövetségi főbiztos harmincharmadik jelentése szerint, amely az augusztus 15-étől szeptember 15-éig terjedő időt öleli fel, augusztus havában a hitelekkel semmit sem szabadítottak fel, mert a pénzügyigazgatás szabad számlájának bevételei elégségesek voltak a kiadások fedezésére. Villamosítási célokra július és augusztus hónapokban hárommillió shillinget adtak előlegül. A tisztviselők számát július és augusztus havában 848 fővel csökkentették. Az elbocsátott tisztviselők száma ezzel 77.692-re emelkedett.

— **Háromszáztizenkét kilométeres repülési átlagsebesség.** A franciaországi Istesből jelentik, hogy *Sadi Lecointe* megnyerte a Beaumont-kupát azzal, hogy 300 kilométernyi utat óránkénti 312,5 kilométeres átlagsebességgel repült.

— **Hét ember halála egy hajó-összeütközésnél.** A kolumbiai Viktoriából jelentik, hogy a léket kapott *Emsyk* gőzös poncon lévő rakományának egy másik gőzösré való átszállítása alkalmával egyik uszályhajó összeütközött az *Emsy* kkel. Mind a két hajó pár pillanat alatt elsüllyedt. A személyzet hét embere a vízbe fullt.

— **Munkába lépnek a párisi közlekedési alkalmazottak.** Párisból jelentik: A párisi autóbussz- és villamosársaság még sztrájkoló alkalmazottai hétfőn gyűlést tartottak, amelyen egyhangulag elfogadták a sztrájkbizottságnak azt a javaslatát, hogy a munkát újra kezdjék meg.

— **Megszökött a kézimunkával.** Osijekről jelentik: *Goldstein* József osijeki kézimunka üzlet tulajdonos mintegy 6000 dinár értékű kézimunkát adott ki munkába *Kadic* Mária gundinci lakosnak, aki azonban a munkát nem szállította hanem ismeretlen helyre távozott. A rendőrség közözlőlevelet adott ki ellene.

— **Ólom és réz-szindikátus alakult Bécsben.** Bécsből jelentik: A fémfeldolgozó üzemek között tárgyalások kezdődtek szindikátus alapítása érdekében. A megbeszélések eredményeképpen egyelőre létrejött az ólom- és rézgyártmányokkal foglalkozó tizennyolc cég eladási szindikátusa. A tárgyalásokat folytatják a szindikátusnak a nyersanyag vásárlására és a hitelszerzésre való kiterjesztése érdekében.

— **Sztrájkra készülnek az osztrák állami tisztviselők.** Bécsből jelentik: Az állami tisztviselők flzetrendezési mozgalma komoly méreteket öltött. A tisztviselőszervezetek október 3-án döntenek arról, hogy sztrájkba lépnek-e.

— **Felhívás a jöszivü emberokhoz.** Egy hatvan éves szuboticiai urinó most került ki a kórházból és munkaképtelenül, hajék nélkül a legnagyobb nyomornak néz elébe. Akik a szerencsétlen nő helyzetét enyhíteni akarják, küldjék el adományait a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalához, amely a küldeményeket rendeltetési helyükre juttatja.

— **Lévai Tibort szabadlábra helyezte a budapesti tábla.** Budapestről jelentik: A budapesti ítélőtábla hétfőn foglalkozott *Lévai* Tibor dr. ügyvédek azzal a felfolyamodásával, amelyet az ügyvéd a büntetőtörvényszék vádtanácsának végzése ellen adott be. A vádtanács azzal az indokolással rendelte el az ügyvéd további fogvatartását, hogy rá, mint ügyvédre és kormánytanácsosra a fogházbüntetés olyan konkvenziókkal járhat, amely a szökés veszélyét indokoltá teszi. Az ítélőtábla ezt az indokolást nem tette magáévá és elrendelte *Lévai* Tibor szabadlábra helyezését. *Lévai* Tibor ennek következtében hétfőn délután elhagyta az ügyészség Markói-uccai fogházát.

— **Gyujtogatás és vesztegetés miatt letartóztattak két molli gazd ikodót.** Molról jelentik: *Szamek* Gábor molli gazdalkodó e hó 16-ikán kint járt a szállásán és távozása után husz perccel kigyulladt a tanyai istállója. A tornyosi csendőrségnek gyanus volt a tüzeset és megindította a nyomozást. Kiderült, hogy a régi rozoga épület harmincezer dinárra volt biztosítva a gazdák biztosító intézeténél *Sombor* és sok jel arra vallott, hogy ő maga gyujtotta fel az istállót. A nyomozás során megjelent a csendőrpáncsnoknál *Szamek* Gábor testvére, *Szamek* József és kilencszáz dinárt ajánlott fel a csendőrpáncsnoknak, hogy hagyja abba a nyomozást. Nyomban letartóztatták, átadták a suboticiai ügyészségnek vesztegetés büntetése miatt, testvére, *Szamek* Gábor ellen pedig gyujtogatás miatt indult meg a bünvádi eljárás. *Szamek* Gábort is letartóztatták és átadták a szuboticiai ügyészségnek.

— **A lengyel pravoszláv patriarcha Beogradban.** Beogradból jelentik: *Okenski* beogradi lengyel követ kedden megjelent *Markovics* Jovan külügyminiszter helyettesnél és bejelentette, hogy *Dionisius* lengyel pravoszláv patriarcha a legközelebb Beogradba érkezik. A lengyel pravoszláv patriarcha egyházi kérdésekben megbeszélést fog folytatni a beogradi patriarchával.

— **Exhumáltak Draskovics gyilkosságának holttestét.** Zagrebból jelentik: A zagrebi rendőrség kezdeményezésére exhumáltak a miroholi temetőben fekvő *Aljagics* Állá, *Draskovics* volt merénylőjének a holttestét. Az exhumációt azért rendelték el, mert az utóbbi években *Mindszente* napon mindig eres tüntetések voltak a halott sírjánál. *Aljagics* holttestét a külfalujába a boszniai *Jelinára* szállították.

— **Eljegyzés.** *Biró* Bellát *Szvetozár*-*Miletics*ről eljegyezte *Hirschl* Izidor, a *Slavia* Vegyészeti Gár Zagreb vojvodinai vezérképviselője *Szuboticiáról*.

— **Új rendszerű vasuti fék.** Zagrebból jelentik: A zagrebi vasutigazgatóság területén kísérleteket kezdtek egy új típusú vasuti fékkel, amelynek az az előnye, hogy hosszú tehervonatoknál is alkalmazható és gyorsan, pontosan működik. A próba, amelyen külföldi vasuti szakértők is résztvettek, kiünően sikerült és a vasutigazgatóság elhatározta, hogy a jövőben alkalmazni fogja az új rendszerű vasuti fékeket.

— **Képviselői beszámolóik Szentán, Adán és Molon.** Szentáról jelentik: Október 25-ikén, vasárnap, a kerület országgyűlési képviselői *Sztrlich* Béla és dr. *Rodonics* Jován radikális népgyűlés keretében fogják beszámoló beszédeiket elmondani. Szentán az országos politikai helyzetet fejtegetik az adó- és agrárkérdést vizsgálják meg; Adán és Molon a kerületet érdeklő helyi politikai viszonyokról mondanak beszámoló beszédet.

— **Helyi szerző promiórje Szentán.** Szentáról jelentik: *Bubola* Ignác szentai tanító „*Napraforgó*” című háromfelvonásos színdarabját november 25-ikén adja elő Szentán a város műkedvelői. A próbák már folynak.

— **Jugoszláv újságíró Grand Prix-t nyert a párisi kiállításon.** Párisból jelentik: *Bozovics* Gyóka dr., Párisban élő jugoszláv újságíró a párisi kiállításon Grand Prix-t nyert speciális tizedesmérleg-rendszerével. A rendszert, amely a kiállításon általános feltűnést keltett, *Sztanojovics* Ljuba beogradi asztalossal együtt dolgozta ki.

— **Sikkasztásért letartóztatták a bresztovai munkásszanatórium igazgatóját.** Zagrebból jelentik: A munkásbiztosító pénztár kezelésében levő bresztovai üdöszanatóriumban nagyszabású visszaéléseknek jöttel a nyomára. *Sikkasztó* és család gyanuja miatt letartóztatták *Milutinac* Ivan igazgatót és *Čabold* József főördészt.

— **Novisad város és a petrovavardini hídsáncok.** Novisadról jelentik: Még dr. *Adamovics* István főispánága idején, az ő kezdeményezésére Novisad város megállapodott a katonai kincstárral, hogy a taktanyák ingyenes átengedése ellenben cserébe megkapja a stratégiai szempontból teljesen jelentőség nélküli hídsáncokat és azok lebontása után felszabaduló területet parcellázni fogják. A megállapodás létre is jött, csak az átadás nem történt meg, mert a pénzügyminiszter 150.000 dinárt kér a hídsáncok átírásáért, amit a város nem hajlandó megadni. Miután az eddigi írásbeli tárgyalások nem vezettek eredményre, dr. *Milovanovics* Milovan polgármester kedden egyben Beogradba utazott, hogy a pénzügyminisztert személyesen kérje meg az átíratási illeték elengedésére, mert a város általánosan fizet átíratási díjakat és mert a város ugyanis nagyobbértékű ingatlanokat adott cserébe a sáncokért.

— **Sikkasztott a djakovói munkásbeteggyógyzó igazgatója.** Djakovóról jelentik: *Cezarec* Uja, a djakovói beteggyógyzó pénztár igazgatója 26.000 dinárt sikkasztott és azután megszökött. A rendőrség közözlőlevelet adott ki ellene.

— **Öt ösztöndíjas tanulót vesznek fel a novisadi virágkertészeti iskolába.** Novisadról jelentik: A novisadi virágkertészeti iskola öt tanulót vesz fel és lát el teljesen ingyenesen két évig tartó tanfolyamán. November elsejéig kell benyújtani a kérvényt az iskola igazgatóságnak. Ösztöndíjas csak az a tanuló lehet, aki tizenegy évesnél nem fiatalabb, huszévesnél nem idősebb, négy elemet végzett, egészséges és keretész gyermeke.

— **Paprikát szórt a lakója szemébe.** *Lakatos* József suboticiai zenész, *Bajai*-*uti* *Lakos* kedden délelőtt feljelentést tett házigazdájára, *Köteles* József paprikakereskedő ellen. A feljelentés szerint *Lakatos*, amikor reggel hazatért, lelakotolva találta a nagykaput, úgy hogy emiatt nem tudott bejutni. Amikor zörgetésére sem jelentkezett senki, őt akart mászni a kerítésen. Abban a pillanatban, amikor beugrott az udvarba, a kapu mögött rejtőzködő *Köteles* egy marék paprikát szórt *Lakatos* szemébe. A rendőrség *Köteles* ellen megindította az eljárást.

— Pozsonyban letartóztatták a budapesti dollárcsekk-tolvajt. Pozsonyból jelentik: Pozsonyban kedden letartóztatták Krizsanics Antalt, a Budapestről megszökött dollárcsekk-tolvajt. Pozsonyi tartózkodásáról úgy szereztek tudomást, hogy Krizsanics néhány nappal ezelőtt Pozsonyból telefonált Budapestre a Böhm Ignác céghez ruhái miatt, a miről a cég alkalmazottai értesítették a rendőrséget. Megállapították, hogy Krizsanics október 15-ike óta álnév alatt a pozsonyi Centrál-szállodában lakott. Letartóztatásakor 200 cseh koronát és 400 arany márkát találtak nála.

— Eljegyzés. Bondy Erzsike, Szombor és Schiller Károly, Budapest, e hó 18-án Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett). — Frankl Klári, Szombor, Ungár Jenő Nova-Kanjizsa, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

— A rendőr támadóját átadták az ügyészségnek. Az elmúlt vasárnap Hornyák András suboticei rovtomtu csavargó megszúrta a szolgálatot teljesítő Rogics Mihály rendőrt. Hornyákot a rendőrség elfogta és a nyomozás befejezése után kedden átkísérték az ügyészségre.

LEGUJABB

•••

Damaszkus elesett

A francia helyőrség megadta magát

Londonból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint Damaszkus elesett. A beidunok bevonultak a városba és fosztogattak.

A francia helyőrség megadta magát. Beiruttal az összeköttetés megszakadt.

SPORT

•••

A középamerikai futball-sport

Beszélgetés egy Kubából visszatért szombori futballistával

Csillag Aladár, a szombori Amatőrjóképességű futballista a tavasz folyamán Amerikába utazott, hogy ott mint futballista keressen magának elhelyezést. Csillag a napokban tért vissza a középamerikai Kuba államból Somborba, hol a Bácsmegeyi Napló munkatársának az alábbiakban számolt be érdekes amerikai élményeiről.

Csillag Kuba fővárosában, Havannában tartózkodott, hol kérésre mint futballista tudott csak elhelyezkedni villanyszerelőként, mert még Közép-Amerikában nem ismerik a professzionizmust. Ugyanazok az állapotok vannak ebben a tekintetben Kubában is, mint Európában, bárhol az országban, hol még nem különült ketté az amatőr és a professzionizmus. Csillag a havannai bajnokságban, a »Fortunában« játszott középpályásnak, a »Fortuna« játékosai nem játszóként, hanem kíváncsított spányolók és két magyar játékos, a Jugoszláviában is jólismert »Apró« néven ismert Weisz és a budapesti »Vasasok« híres jobbszélsője, Katzer. Más amatőrjóképességű futballista nem tartózkodik Kubában.

A kubai futballnívó még nem üti meg az itteni kontinentális első klasszist. A

prágai, bécsi és budapesti elsőosztályú végső helyezettek és a második osztályú vezető csapatok nivóján mozog a középamerikai futball, mely nagyobb lendületet csak azóta vett, mióta a dél-amerikai Uruguay meglepetésszerűen az olimpiász elsőségének dicsőségét magához ragadta. Azóta az összes amerikai államokban szinte napról-napra nő a futball-láz. 30—40.000 főnyi publikum nézi végig a havannai csapatok küzdelmét és a tribünön igen gyakoriak a spanyol fajt jellemző szenvedélyes hangulatból kirobbanó incidensek, mely nem egyszer tettelegességgig fajul.

A kubai csapatok a futball primitív formáját játsszák, technikai tudás csak ritkán csillan fel a játékosokban. Erős, végsőkig fokozott tempójú mérkőzések jellemzik a középamerikai futballsportot, ami annál meglepőbb, mert szinte gyilkoló 55—60 fokos hőségben tartják a meccseket. Ami a játékosok testi kondíciójának ápolását illeti, ebben a tekintetben a kubai sportegyesületek versenyeznek az európai leggazdagabb klubokkal. A játékosok minden kényelmét szolgáló klubházak vannak, melyek mindegyike fürdővel van ellátva, hol a fürdő után masszázsszal ápolják a játékosok testi ruganyosságát.

Csillag szerint Középamerikában is nagy a munkanélküliség és futballisták számára sem Eldorádó a középamerikai Kuba. A hőség tarthatatlan európai ember számára. Ez a körülmény készítette különben Csillagot is haza, aki azzal fejezte be élményeinek elbeszélését, hogy aki nagy forróságban is sokat tud dolgozni és emellett jó futballista, az mehet Kubába futballista karriert alapítani. Ha pedig nem szereti a munkát, akkor inkább maradjon Európában, mert itt még is csak kevesebbet kell dolgozni egy futballistának mennyiségileg ugyanazért a munkával megkeresett jövedelemért.

Összeállították a jugoszláv válogatotat. Zagrebből jelentik: A szövetségi kapitány véglegesen összeállította az október 28-án Prágában szereplő válogatott csapatot. A csapat a következő: Mihelcsic (Gradjanski) — Vrhancsics (Gradi.) — Ilkovic (Jug.) — Marjanovic (Concord), Prm (Gradi.) — Poduje II (Split) — Poduje I (Split), Bencsics (Concord), Ljubovic (Jug.), Petkovic (Jug), Radics (Split). Tartalék: Friedrich (HASK), Pászur (Concord), Perska (Gradi.). A csapat pénteken este indul Zagrebből Prágába.

Temesvár—Bécs 6:2 (3:1). Temesvár csapata, melyben nyolc Kinnizsi-játékos szerepelt, megérdemelt győzelmet aratott. Bécs csapatában Uridil, Geyer és Klär játszottak jól.

KÖZGAZDASÁG

•••

A szombori tőzsdén meghosszabbították a tőzsdeidőt

A külföldi telefonösszeköttetéseket és a vasúti összeköttetés megjavítását sürgeti a tőzsde igazgatósága

Szomborból jelentik: A szombori terménnytőzsde igazgatósági ülést tartott, a melyen a nemrég megnyitott tőzsde aktuális problémáival foglalkoztak. Az igazgatósági ülésen megválasztották az új árszabályozó bizottságot, melynek elnöke Rác Emil igazgatósági tag lett. A tőzsde váratlan megerősödése következtében az igazgatóság a tőzsdeidő meghosszabbítását határozta el, mert a várakozáson felüli forgalom lebonyolítására a keddi és pénteki tőzsdenapokon a mindössze egyórás tőzsdeidő nem elégséges. Az igazgatóság erre való tekintettel az üzletek nyugodt lebonyolítására céljából a tőzsdeidőt egy félórával meghosszabbította és így a jö-

vőben a tőzsdeidő tízenegy órára lesz.

A szombori tőzsde működését erősen befolyásolják bizonyos technikai kérdések. Így elsősorban a telefon összeköttetés pontos működése, továbbá a külfölddel való telefonkapcsolatok megteremtése. A szombori tőzsde működésére rendkívül fontossággal bír a Wien—Prágával és Pozsonnyal való telefonvonal megnyitása. A tőzsde igazgatósága ezért felkéri a szombori postahivatal vezetőjét, hogy a tőzsdebeszélgetések soronkívül kapjanak kapcsolást. A wien, pozsonyi, továbbá a prágai kapcsolatok megteremtése céljából az igazgatóság Pálcs Emil dr. tőzsdeelnököt kérte fel, hogy interveniáljon a postaügyi minisztériumban is.

Tekintettel arra, hogy Szombort a tőzsde megnyitása óta számos idegen látogatja, a tőzsde igazgatósága szükségesnek tartja, hogy a Budapest felől Szubotica érkező délutáni gyorsvonathoz Szombornak azonnal legyen összeköttetése. Eddig ugyanis Szubotica-ról két vonat is van délutánonként Szombor felé, de a helyzet mégis az, hogy a Budapestről Szomborba igyekvő külföldieknek öt óra hosszat kell várni a szombori esti vonatra. A tőzsde igazgatósága Pálcs Emil dr. tőzsdeelnököt bízta meg annak kieszközölésére, hogy a már november elsején életbe lépő menetrendet a közlekedésügyi minisztérium a szombori tőzsde óhajának megfelelően állítsa vissza.

Dr. Pálcs Emil hétfőn Beogradba utazott, ahol Radojevic Ante közlekedésügyi miniszter elé terjesztette a szombori tőzsde kérését. A miniszter ígéretet tett, hogy a kérést teljesíteni fogja.

TŐZSDE

•••

A dinár külföldi árfolyamai 1925. október 20.

Zürich deviza 9.20.
Budapest deviza 1265—1269, valuta 1255—1269.
Prága deviza 60.10—60.60, valuta 59.85—60.35.
Berlin deviza 74.45—74.65 milliárd márka, valuta 73.85—74.25 milliárd márka.
Bécs deviza 1256—1260, valuta 1250%—1260.
Trieszt deviza 44.40—44.50.
London deviza 273.
Newyork deviza 177.75.

Zürich, okt. 20. Zárlat: Beograd 9.20, Páris 23, London 25.13, Newyork 519.30, Brüsszel 23.65, Milánó 20.75, Amsterdam 208.65, Berlin 123 ötnyolcad, Bécs 73.15, Szófia 3.79, Prága 15.40, Varsó 85, Budapest 72.70, Bukarest 24.75.

Beograd, okt. 20. Zárlat: Páris 249, London 273.10, Newyork 56.35, Brüsszel 227, Milánó 225.25, Berlin 13.45, Bécs 7.95, Prága 167.39, Budapest 7.90, Zürich 10.87, Bukarest 27, Szaloniki 70.

Zagreb, okt. 20. Zárlat: Páris 253, Prága 168.40, Berlin 13.4950, Bécs 8.01, Trieszt 227.02, London 264.46, Newyork 56.80, Brüsszel 262.40, Zürich 109.18.

Noviszadi terménnytőzsde, okt. 20. Buza: 4 vagon bácskai 247.50 dinár, 5 vagon bácskai október 250 dinár, 1 vagon felsőbácskai 76—77 kilós, 2%-os 250 dinár, 5 vagon szerémi 244 dinár, 2 vagon szerémi 16—17 kilós, 2%-os 245 dinár. Tengeri: 2 vagon bácskai 175 dinár, 3 vagon szerémi Beograd paritás 175 dinár, 5 vagon bácskai új november 105 dinár, 30 vagon bácskai csöves, dunai hajó 58 dinár, 30 vagon szerémi Beograd paritás 155 dinár. Bab: 1 vagon bácskai 1924-es 145 dinár. Liszt: 3

vagon bánati 0-ás GG. Szentá paritás 405 dinár, 1 vagon bácskai 0-ás G. 400 dinár. Irányzat: változatlan.

Szombori terménnytőzsde, okt. 20. Buza szombori és szubotica 247.50—252.50, noviszadi 245—250, oszijek 237.50—242.50, szerémi 240—245, bánati szentá paritás 242.50—247.50, tiszavidéki és dunamelléki 250—255, begamelléki 245—250 dinár. Rozs 180—190 dinár. Zab bácskai és szlavóniai 157.50—162.50, takarmányárpa 140—150, tavaszi árpa 190—200, baranyai árpa 210—230 dinár. Bab fehér 180—200, válogatott fehér 220—240 dinár. Köles 140—150 dinár. Tengeri szombori 175—180, noviszadvidéki, északbánati, tiszamelléki, bega és dunamelléki 172—177.50, szerémi 180—185, csöves tengeri 62.50—67.50, száritott tengeri 152.50—157.50, új tengeri prompt szállításra decemberi kassa 97.50—102.50, december—januári dupla kasszával 115—120 dinár. Liszt nullás GG. 410 430 dinár, nullás G. 400—420 dinár. Korpa 115—130 dinár. Irányzat: nyugodt. Forgalom 47 és fél vagon.

Szentá gabonaárak, okt. 20. A keddi gabonapiacra a következő árak szerepeltek: Buza 245 dinár, Öngengeri 162.50 dinár, új tengeri 95—100 dinár, csöves tengeri 65.50 dinár. Árpa 160—160 dinár. Sörárpa 170 dinár. Herényag 2000 dinár, Zab 140 dinár. Rozs 170 dinár. Köles 120 dinár. Bab 185 dinár. Liszt 0-ás 400 dinár. Korpa 140 dinár.

Budapesti gabonátőzsde, okt. 20. A terménnytőzsde nyitáskor szilárdan tartott, jöllehet az amerikai piacokról gyenge irányzatot és átlag 2 centes buzaár-ésést jelentettek. Nyitáskor 380.000 koronás pénzájánlat van tiszai buzára, budapesti paritásában. 79-es buzáért 410.000 koronát ajánlanak Hegyeshalmon.

A rozsüzlet nyugodt, a kereslet gyenge, 250—252.500 korona pénz van rá Budapesten, 270.000 korona Hegyeshalmon.

A takarmánycikkek piaca általában jól tartott. Dunántuli prima uradalmi zabot exportra keresnek, 262.500 koronát fizetnek érte ex hajó Bécs.

A lisztüzletben nincs semmi változás. Csikágói gabonátőzsde, okt. 19. Buza prompt 2. min. 156.75, 3. min. decemberre 145.5, májusra 142.25, júliusra 125.5. Tengeri pr. 2. min. 84.275, decemberre 75.25, májusra 80, júliusra 81. Zab decemberre 39.5, májusra 43.875, júliusra 44.375. Rozs 2. min. decemberre 80.75, májusra 85.875.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláviai vizek mai állása a következő: Duna: Bezan 130 (—5), Vukovár 154 (—4), Palanka 162 (—4), Noviszad 146 (—2), Zemun 140 (—6), Pancsevo 110 (+1), Smederevo 223 (—3). Dráva: Maribor 80 (—), Terezinopolje —34 (—5). Száva: Zagreb —42 (—12), Sisak 240 (—75), Jasenovac 432 (+20), Bród 355 (+38), Mitrovica 265 (+15), Beograd 68 (—). Tisza: Tita 286 (—2). Kupa: Karlovac 166 (—44). Vrbas: Banja Luka 89 (—1). Bosna: Dohó 70 (—). Drina: Zvornik 1 (—12). Morava: Csuprija 56 (—5).

ELHIZÁS ELLEN

egyedül biztos szer a szakemberek és elsőrangú szaktekintélyek által teljes árúval és biztos hatásúnak elismert

„VILFAN-TEA”

Teljesen ártalmatlan! Számtalan elismerés Kapható az összes gyógyszer-tárakban és drogeriákban.

Előállító:

Mr. D. VILFAN GYÓGYSZERÉSZ Gyógyszervegyészeti Laboratórium ZAGREB, ILICA 204 169

„LUKULO” CSOMAGOLT FÜSZEREK A LEGJOBBAK!

Száraz belet

I. 60 dinár 100 mét.-kint

II. 50 dinár 100 mét.-kint

szállításra

Sózott vastag szalámi-belet méterenkint 1 és 2 dinárért ajánl.

BÉLIPAR R.-T. Subotica

NYILTÉR.

Özv. Lehner Aladárné szü. Littmann Olga úgy a maga, mint alulírottak nevében, fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy hön szeretett férje

LEHNER ALADÁR

élete 40., boldog házasságának 7-ik évében f. hó 20-án elhunyt.

Drága halottunkat folyó hó 21-én, szerdán délután 3 órakor fogjuk a VI., Nikola Kujundžićeva ul. 6. számú gyászszobából utolsó útjára elkísérni.

Subotica, 1925. október 20.

Az elhunytat gyászolják:

Littmann Ármán és neje Heller Emma após és anyós; Lehner Sarolta férj. Klopfer Simonné, Lehner Berta férj. Boross Ferencné, Lehner Margit férj. Eberstárk Józsefné, Lányi Miksa, Lehner Sándor testvérei; Lányi Miksáné szül. Kohn Szerén, Lehner Sándorné szül. Scher Margit sógor-női; Klopfer Simon, Eberstárk József, Boross Ferenc, Littmann Imre, Littmann Pál, Littmann Jenő sógorai; számos rokona és jóbarátja

Özv. Heiduska Ignáczné sz. Taussig Klára, úgy a saját, mint gyermekei: Hermin férj. Dr. Löbl Nándorné, Anna férj. Grünar Árminné és Márton fia, vejei, unokái, testvérei és az egész rokonság nevében mély fájdalommal tudatja, hogy szeretett férje

HEIDUSKA IGNÁCZ

CSUROGI FÖLDBIRTOKOS

életének 74-ik, boldog házasságának 43-ik évében Sentán, 1925. okt. hó 19-én, rövid szenvedés után váratlanul elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait 1925. okt. 21-én, szerdán d. u. 1/23 órakor temetjük a gyászszobából a sentai izr. sírkertbe.

Áldott legyen drága emléke!

Értesítés.

A „SREĆA“ kiházasító egyesület néhány napon belül megkezdí működését. Felhivatnak a tagok, hogy törzskönyvezés céljából az irodában megjelenni sziveskedjenek.

9043

Oglas

Mesni školski odbor grada Subotice ovim oglasuje javnu ofertalnu licitaciju za izdavanje pod zakup učiteljskih zemaļa u Aleksandrovu.

Licitacija će se održati 22. oktobra 1925. prepodne u 11 sati u gr. inž. uredu.

Subotica, 19. oktobra 1925.

Mesni školski odbor

9049

A Dr. Singer Bernát Zsidó Szeretetház Egyesület Elnöksége mély elszomorodottsággal jelenti, hogy elnöki tanácsának tagja

LEHNER ALADÁR ur

nemes földi pályája derekán elköltözött az élők sorából.

Lehner Aladár ott állt egyesületünk bölcsőjénél és zsidó szive teljességével nyújtotta önzetlen, áldozatkészséges szolgálatát emberbaráti céljaink kiépítéséhez. Elmúlása fájdalmas veszteség Egyesületünkre. Emlékében örökre a példátadó áldozatkész szellemet őrizzük meg.

Subotica, 1925. október 20.

A Lehner Testvérek cég személyzete fájdalmas szívvel jelenti, hogy szertett főnökük

LEHNER ALADÁR ur

f. ó. október hó 20 án elhunyt.

Emlékét kegyelettel őrizzük meg.

A Lehner Testvérek cég alkal- azottai

Három üzlethelyiség még e hóban a főtéren gyümölcspiacon örökáron eladó előnyös feltételekkel. Bővebbet Földes ruhaüzlet.

8941

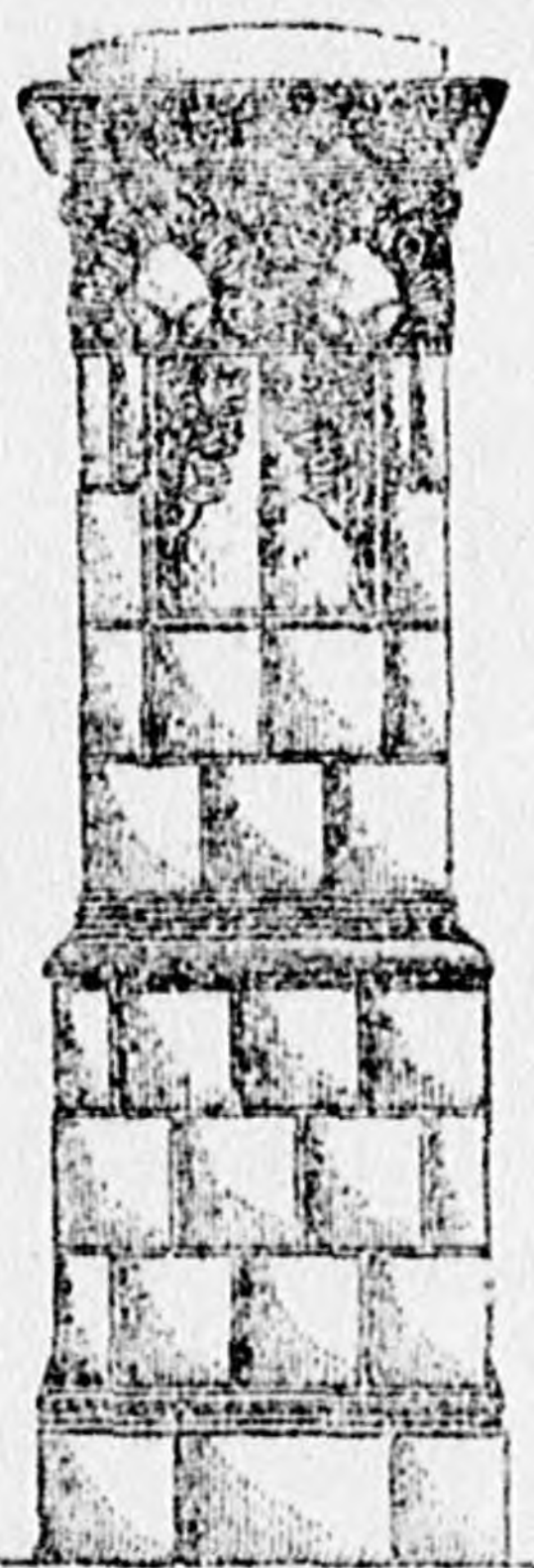
Német

8438

kiállító festőművészekről sikerült szebbnél szebb eredeti olajfestményeket beszerezni. Megtekinthetők vételkényszer nélkül

Balog Lina cégnél, Subotica

Naponta friss élővirág kapható.

9047

Költözködés miatt a mintaraktáron levő

CSERÉPKÁLYHÁK és TÜZHELYEK

árát lényegesen leszállítottam 1925. november 1-ig. Samottégla és samottliszt kapható

Szanitter Tivadar
Subotica, Pašićeva ulica

Bácska egyik legélénkebb nagyközségében jóforgalmu, egyedül álló

szálloda

kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Komoly reflektánsok érdeklődjenek:

Kardos hirdetővállalatnál

Novisad, Kralja Petra ul. 19.

8948

MEGJELENTEK A

Minerva Naptárak

1926-ra

Vajdasági Magyar Naptár

Jézus Szent Szive Naptár

Gazdák Naptára

Petőfi Naptár

Kis Naptár

Minden naptárban kalendárium, római katolikus, protestáns és görögkeleti ünnepek, izraelita naptár, az ünnepek vörösbetűvel való feltüntetése. katolikus, protestáns és pravoszláv vasárnapi szoltárok feltüntetése, a nap kelte és nyugta, a hold kelte és nyugta, a hold járása, megbízható időjósítás, verses százesztendősvéendőmondó, az 1926. év csillagászati és kortani jellemzése, az ünnepek dátuma, az állami ünnepek, iskolai szünetek, a nap és holdfogyatkozás, a bolygók és az uralkodó bolygó járásának magyarázata, a névnapok betűsoros jegyzéke, pontos vásári jegyzék. A naptárak színes, mélynyomásu, művészi kemény fedőlappal vannak ellátva.

Naptáraink szétküldése csak viszonteladók részére már megkezdődött s a rendeléseket a beérkezés sorrendjében expedialjuk.

SIESSEN MEGRENDELÉST TENNI!

MINERVA NYOMDA R. T.
SUBOTICA

HOTEL AMERIKA SENTA.

Az utazó közönségnek állandóan féregmentesen tiszta hálósobák vízvezetékkel.

Az utazóknak az étkezésnél

20% kedvezmény.

Meleg és hideg konyha bármely időben kapható!

Prédin „Hotel Amerika.“

MEDÁK LIPÓT

épület- és műlakatos

Subotica, Jelačićeva ul. 5.

Vállal épület és műlakatos munkákat, acél-görredőny, delektiv-görredőny és delektiv-rácsok készítését. Legszolidabb kivitel. Jutányos árak.

Minden e szakmába vágó javításokat jutányos árakon készít.

8476

DEUTSCH PÁL és TÁRSA

VILLAMOSÁGI ÉS MŰSZAKI VÁLLALAT

SUBOTICA, SOKOLSKA ULICA 3.

Készít villamos világítási és erőátviteli berendezéseket jutányos áron, saját vagy megadott tervek alapján.

Kérjon ajánlatot. — Irógép és varrógépek javítása külön szakképzett munkaerővel.

8506

Székelly A.

ezideig még nem hallott olcsó áron legjobb minőségű angol szövetekből a legelegánsabb férfi ruhákat készíti.

Subotica Halpiac.

Hosszú 1-a
SEALSKIN-BUNDA
Din. 7000

1-a orosz
CSIKÓ-BUNDA
Din. 8500

GOLDSTEIN
SZŐRMEÁRUHÁZ
SUBOTICA

1-a rövid
Sealskinbunda
Din. 4950

1-a perzsa
LÁBBUNDA
Alaska róta gallérral
Din. 9850

Szűcs-
munkák
elsőrendű
kivitelben

Fiat — Torino

a világ márka

Vojvodina részére a legkedveltebb és legpraktikusabb kocsik. 4 és 6 ülésű legújabb típusok állandóan raktáron és megtekintésre kiállítva.

„AUTOMOBILIA”

Fiat garageban, Subotica, Skadarska ul. 7. Vojvodina képviselőnél.
Telefon: 151.

Az összes Fiat alkatrészek nagy raktára. A legújabb autófelszerelési cikkek mélyen leszállított áron.

Modern javítóműhely!

Butorozott
vagy
butorozatlan
LAKÁSÁT
teljesen díjta'arul
KIADOM
az Önnek megfelelő bérlőnek
AGENTURA
Paja Kujundžića ul. 5.

EKSZEREK
ARANYLANCOK, ÓRÁK
REPOVICS-nál
Aleksandrova ul. 15. Ruf mellett
Ekszerfoglalások megvárhatók.

Haltól: Halól:
30 din. és 36 dinár
100 kg-ként száraz aprított fa
Schinger Makso
fakereskedés
Subotica, Skotus Viator 82.
Szt. György templommal szemben.
Telefon: 6-48.

FAT GLPEL
olcsón
VÁGNÁK
LEIPNIK TESTVÉREK
Subotica, Zrinjski trg 27.
(Szécsényi tér)

MALOM-BERENDEZÉSEKET
Hoffherr-Schrautz-Clayton-Shuttleworth Rt. gyártmányú
Német és osztrák gyártmányú Diesel és gyújtó golyós,
NYERSOLAJ-MOTOROKAT
Asztalos és bogár
SZERSZÁMGÉPEKET
MOTOROS EKÉKET
Trstenik—Dubljev gyártmányú
MALOMKÖVEKET
szállít a legjobb minőségben versenyképes áron és kedvező feltételek mellett a képviselőt
KOSTA BÜRGER
Veliki-Bečkerek.
692

Hölgyek figyelmébe!
Eredeti bécsi modell
KALAPOK
rendkívül izléses kivitelben
OLCSÓN
Átírástokat gyorsan és pontosan végez
HŰS PIROSKA I DRUG
Subotica, Pašićeva ulica
Tanulóányok felvételnél.

Fejérmegyében,
Budapesttől 65 km-re, állomás mellett
800 kat. hold
elsőosztályú, prima szántóföldű
birtok
egyben, vagy parcellákban, 11.500 dinár kat. holdankénti áron
eladó
8895
Dr. Ruzsics Károly Budapest, VII., Gizella-ut 36

WEITZENFELD és TÁRSA
Alapítva: 1902. **Subotica** Telefon: 190 sz.
Távíratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota.
Telep: Sentaí put.

Mindenféle zsák, zsinogáru, tömlő és hevederek
PONYVA UJ ÉS HASZNÁLT PONYVAKÖLCSÖN
Butorszövetek szőnyegek és az összes kárpitos cikkek gyári áron beszerezhetők.

Üvegcsiszolda és tükörgyár berendezéshez
Suboticán keres társat
üvegcsiszoló szakember akinek több évi külföldi gyakorlata van. 70 százalék berendezés, szerszám és gépek megvannak.
Cim: **SCHMOLKA** hirdetőirodában **NOVISAD**
Futoški put 2.

WEISZ JENŐ
KEFEGYÁRA SUBOTICA TELEFON 188
Ajánlja kitűnő minőségű versenyen kívüli kefcset-, seprő-, malomkefc- gyártmányait!

Nőtlen, mérlegképes könyvelő, önálló német-horvát levelező, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat fizetésigények megjelölésével a kiadó továbbít

ELŐNYOMDÁT
modernül felszerelve legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
ELŐNYOMDA BERENDEZÉSI VÁLLALAT (BAČKA)
VÉGYE MEG A FENÉMLITETT
CÉGNÉL AZ ELŐNYOMDÁT SAJÁT ÉRDEKÉBEN

Nagy petrolumgyár jól bevezetett províziós
olajutazót
keres mielőbbi belépésre
Ajánlatok „SZAKEMBER” jellegre e lap novisadi kiadókivatalába kéretnek.

FIGYELEM! A bécsi Messén sikerült keszpenzbevásárlásaink révén kiválóan előnyös áron több ezer darab legújabb divatú női- és leánykabátokat, seiyem és szövet utcai és estélyi toiletteket, mindennemű női szőrmebundákat, sportkabátokat beszerezni, melyeket **kiárusítássszerű áron** bocsájtok eladásra. — Ezen előnyös vásárlásunk révén mindennemű szőrmearuk en-gros áron kerülnek detailban is eladásra. — Ajánljuk ezenkívül férfi-, fiu- és gyermekruhákat, télikabátokat, raglánokat, városi bundákat rendkívül jutányos áron. Legfinomabb női perzsa bundák 12-18000 D.-ig.
Róth Manó és Fiai, Novisad

„DAMA”
FEHÉRNEMUSZALÓN

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.
Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyét, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; aszur, tüaszur, filé-tírré és himzésekkal

Tolstojeva (Ódor) ul. **21.** sz. alatt

MLINAROVICS BOŽIDAR
SZŐRMEÁRUHÁZA
SUBOTICA, VÁROSI SZÉKHÁZ.

Különféle szőrmékből és bundákból
a legnagyobb választék, legszolidabb kiszolgálás és legolcsóbb árak!

Tekintse meg hatalmas áruraktáromat vételkényszer nélkül és meggyőződik áruink jó minőségéről és reklámairainkról.
8971

Teljesen ingyen kapja az esküvői fényképét mindenki, aki a **JEGYGYÜRÜJÉT** nálam vásárolja.
A kiházasító egyesületek tagjai még külön 10 százalék engedményt is kapnak.

ÁDÁM
ékszerésznél Subotica
Rudićeva ul. 6. Sugár fűszeres ház

Az árak olcsóbbak mint báhol!

KORZÓ MOZI

Október 21-25.
Szerda - vasárnap
First National attrakció!
Orient film monopólium.

A beduin táncosnő

Főszereplők:
Norma Talmadge
Josef Schildtraut
A francia kapitány és arab
szék között szerepében fogja
gyönyörködtetni a közönséget.
Mészai kelet egyik francia gyarmat-
matól indul ki ez a perzselő
levele, mindvégig izgalmas
történet, mely a keleti nők buja
szerelemét képrázatos külsősé-
gekben tárja fel. Míg egy
film keretében két ilyen csillag
szerepel, nem szabad további
reklámra szavakat vesztegetni!

MEGHIVÓ

a „CASINO DE PARIS”
híres párisi mulató elő-
adásaihoz, mely a modern
kor minden rafinériájával
van megrendezve és e hó

20-25-ig
keddi vasárnapig
PARIS

c. filmatrakció keretében
bemutatásra kerül a

LIFKÁBAN

A megtekintés csakis fel-
nőtteknek van engedély-
ezve!

Az igazgatóság

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnaponként és minden
hétvégén azonos. Legkisebb apróhirdetés 500 dinár.
Csak felbontott jellegű leveleket tudunk küldeni.
Kérdésekhez válaszolunk melléklettel.

VÉTEL-ELADÁS

Öt kupa szőlő villával
olesón eladó. Cim a ki-
adóban. 9030

Keveset használt háló-
szoba butor eladó. Cim a
kiadóban. 9036

Háló, ebédlő, konyhabu-
tor, csillárok eladók.
Megtekinthető délután.
Cim a kiadóban. 9014

Komplett Alddeutsch, sti-
lusu keményfa hálószoba
olesón eladó Beer Bözi
kalapüzlet. Ugyanott sa-
kakészítő leány felvétetik. 8998

Sarokház üzlethelyiséggel,
kocsimának is megfelel,
nagy beszálló udvarral.
Cara Lazara ulica 2 és
Zmaj Jovina ulica sarok,
eladó. Érdeklődni lehet
Schattler, Ciril Metoda 2.
8976

35 HP Röck-féle stabil-
gőzgép, kondenzátoros,
alacsony magas nyomá-
su, hozzá egy kormváll
kazan 36.56 négyzetmé-
ter tüzelővel ilesón,
jutányosan eladó üzem-
nagyonbízható miatt. Pfej-
fer Pál és fia motormal-
ma Bajmok. 9023

Uvegezett állványok, pul-
tok és egyéb eladók
Trumbićevo ulica 11.
9039

Használt jó faszindely
eladó. Kremptics La-
jos IV. Vilsonova 51.
8924

Gesztenye eladás Szücs
Lajos, Kralja Petra ul. 61
Sombor. 8768

Eladó Kraljevbragen (Ki-
rályhalom) 300 hl. 921 és
923 évü termésű óbor. —
Ugyszintén idei termésű
bor is. Szőlőtelep R.-T.

KISS ZÁLOGINTÉZETE
mindenféle értéktárgyakra
kölcshirt ad. Zálogból
visszamaradt cirka 500
méter sötétszürke finom
kvapiuszövet, szállításra;
v. férfi női raglán és téll-
kabátnak való. Ékszeres,
ruhák, kabátok, fehérne-
miek és minden más tár-
gyak állandóan ilesón el-
adatnak. Subotica, I. kör,
Bogovićevo (Kinizsi) ul.
12. 5697

Gyönyörű modern új háló-
garnitúra, kredenc-küszö-
asztal, székek, zongora,
cimbalom, hegedűk, elő-
szobafal, Pallas Lexikon
eladók. Langné, Agina 11.
9064

Orvosok figyelmébe!
Rendelőszoba, butorok
sürgősen eladók, nagyon
olesón. Cim a kiadóban.
9016

Vendéglő berendezés és
pedig: billiárd-asztal, szé-
kek, padok, egyéb aszta-
lok, spanyolfal, stb. stb.
eladó. Malusev Iroda
Városliget, saját ház.
9035

Vesztek jókarban levő és
használt lágerhordókat
7-60 htlig. Kemény ecet-
gyáros. 9065

Borvevők! Fordulianak
saját érdekeikben köz-
vetlenül hozzánk, bor-
termelőkhöz, hol állan-
dóan ilesó szállítóhordók
is kaphatók, kölcsönként
is. Felvilágosítást ad Uj-
házy János, mint a Wein-
baugesellschaft tagja Be-
lacrkván, Banat. 9053

Eladó egy szekrény és
egy mozdó nagy tükör-
rel mind diófából. Cim
a kiadóban. 9050

Eladó két jókarban levő
írógép. Nemzetközi tuda-
kozó és bizományi iroda
Subotica, Aleksandra ul.
kilenc szám. 9045

Gyümölcsfák őszi szállí-
tásra, u. m. alma, körte,
cserecsznye, meggy, kaj-
szsi és őszibarack, Bekor
és futórozák legjobb fa-
jékban 10 din. darabon-
ként. Akáca nagy kész-
let, 5 éves példányok da-
rabonként 10 dinár. Dísz-
fák, díszeserjék 5-25 di-
nárig kaphatók. Városi
kertészet Senta. 9034

Bicikli, jókarban, eladó.
Cim a kiadóban. 8975

Kakasiskolánál Ilirska uli-
ca 6. szám alatt négyzso-
bás ház 75 ezer dinárért
eladó. November elsején
átvehető (volt Tuba-utca).
9061

KÜLÖNFÉLE

November 1-re nagyobb
búthelyiség kiadó. Vil-
sonova ul. 20. 9008

Péksütődémet haszonbérbe
kiadom, Szaics Beriszáv-
né, Senta. 8684

Patkányt, egeret egy éj-
jelen át véglegesen ki-
pusztítja a híres »Ratin-
mort« irtószeremmel,
hogy megvőződiék való-
ságaról, bárkinek küldöm
utólagos fizetés ellené-
ben, kívánatra utánvét-
tel is. 1 doboz 40, dupla
nagy 60 dinár. »Wertheim«
féregirtó vállalat Zagreb,
Marevska ul. 16. 9018

Két utcai nagy, száraz
nincshelyiség a beltéren,
mely üzletnek is megfelel
november elsejére ki-
adó. Cim a kiadóban.
9066

Butorozott szoba elsejé-
re urnak kiadó. Zmaj Jo-
vina ul. 12. (Jókai-utca.)
9056

Hölgyeim! Szalónomba
most érkeztek legújabb
téli modellkalapok. Mme
Pauline Sombor, Florián
ul. 32. 8955

Butorozott különbejárta
szoba azonnal kiadó. —
Pietsch-ház. 9063

Keresek egy Crikvenicá-
ra utazó hölgyet, kivel
együtt utazhatnék. Cim
a kiadóban. 9042

Utlevelek! Közvetítünk
az összes államokba való
utlevelek beszerzésénél
és vizumozásnál, be-
szerezzük az összes lé-
tező engedélyeket, ittlak-
hatási engedélyt az S. H.
S. államban, stb. Min-
denkinek jót állunk a
szolid és biztos munká-
ért. Nemzetközi tudako-
zó és bizományi iroda
Subotica, Kralja Aleksan-
dra ulica kilenc szám.
9046

A város szívében egy
teljesen különálló 2 szo-
ba, konyha vagy konyha
nélkül, 3 szobás lakás
azonnal kiadó. Agentura
Paje Kujundžićeva ul. 5.
9043

Palicson közel a vasútállo-
máshoz uriházban jutá-
nyosan kiadó egy, esetleg
két elegáns butorozott
tisza meleg szoba külön
bejárattal. Cim: Kmetz
fűszerüzletben. 9067

Hölgyek figyelmébe!
Salonunk részére sikerült
egy elsőrangú
hölgyfodrász
specialistát szerződtetni
Vizondolást,
garantált Henné hajfestést,
speciális bub-eton hajvá-
gást, ondolást a legké-
nyesebbizlés szerint végez
Jutányos bérletek
Sestre Weiss
hölgyfodrász-salon
Rudiceva ul. 88

FOGLALKOZÁS

Szerb, német, magyar le-
velezést, könyvelést és
oktatást vállal nyug. ta-
nitó. Cim a kiadóban.
8791

Tanoncok kerestetnek
Weisz Sándor, műszaki
vállalatához, Novisad, Fu-
töski put 51. 8974

Sauglingspflegerin ge-
prüft per sofort zum fla-
schenkinde Anbot mit
Gehaltsanspruch an T. v.
Jagodić, Kanak (Banat).
8901

Nea-Crem
legmegbízhatóbb
arc- és kézápoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR
VÁROSHÁZA
SUBOTICA

Intelligentes deutsches
Fräulein suche mit Jah-
reszeugnissen zum 5 und
2 jährigen Kindern. —
Adresse: Dr. Josef Ma-
musics Odžaci (Bačka).

Feltétlenül periekt német
levelező, aki a magyar
és szerb nyelvet is jól
bírja, állást keres. Szi-
ves — megkereséseket
»Megbízható« jellegre a
novisadi kiadóhivatába
kérek. 8905

Naponta 75.0
triss pörköltkávé
csak
Sugár Manónál
kapható Suboticán.

Szülők figyelmébe! 28
éves r. k. vallású föltétlen
intelligens, magyarul és
németül (utóbbi nem per-
iekt) beszélő oklevetes
ővönő vagyok, gyermekek
nevelését, tanítását, zong-
gorát, hegedűt — vállal-
nám olyan uricsaládnál,
hol hűségemért, szorgal-
mamért, családtagnak te-
kintenek. Mint asszony, a
háztartást értem, s így
merem azt állítani magam-
ról, hogy urnőmnek nagy
segítségére lehetek. Szi-
ves megbízást vár az
alanti címre: Agentura,
Subotica, Paje Kujundžića
5. 9055

Gabonavásárlónak ajánl-
kozom fővonalmentij köz-
ségben. A kiadott értékre
teljes biztosíték. Cim
a kiadóban. 9054

Tanyai háztartáshoz ér-
ő idősebb zsidónőt ke-
res Hercog László Szu-
botica. 9069

**Aki előbb rendel
— előbb kap!**

Szenzációs fordulat az autóiparban!

Henry Ford szakit az eddigi modellekkel és

**teljesen új tipusu
FORD-AUTÓK**

vannak már uton Amerikából. Az új modellek alacsonyabbak és
hosszabbak, a benzintartály a motor fölé került, az ülések mélyeb-
bek, a lábhely hosszabb, a csukott kocsik marron és sötétzöld
színűek, nikkal hűtővel és lámpákkal. A kocsik prononcirozott
hullámvonalukkal feltűnően elegánsak. Azonnal megrendelhetők
novemberi szállításra:

**KLEIN GÉZA & FIAI
FORDLERAKAT**

Telefon 55. SUBOTICA Telefon 55.